

מזרח חדש (אוי קלט)
עמוד יומי בלתי מסלולי בשפה העברית
העורך: ד"ר מ. מרמון האמרי: דוד שן
המרי: מרדכי חיים בע"מ. ת"א רח הנוב 11.

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Loy Henderson megkezdte közelkeleti tárgyalásait

Izambulban folytatta megbeszéléseit Huszein királlyal és a török köztársasági elnökkel - Henderson nem jön Izraelbe

A szíriai válságot kísérő diplomáciai tevékenység központjában Loy Henderson amerikai külügyi államtitkár, Eisenhower elnök személyes küldöttje áll, aki tegnap Izambulban folytatta tárgyalásait. Az amerikai külügyminisztérium közölte, hogy Loy Henderson nem látogat el Izraelbe és ehhez azt a nemhivatalos magyarázatot fűzték, hogy Izrael látogatása megnehezítené közelkeleti küldetésének teljesítését. Izraeli politikai körökben nem sok szimpátiával kísérik az amerikai petroleumvállalatok régi hívének, az arabok barátjának és Izrael ellenegének, Loy Hendersonnak közelkeleti tevékenységét.

Izambul, (AFP). - Loy Henderson tegnap találkozott Menderes török miniszterelnökkel, akivel megbeszéléseket folytatott a szíriai kommunista puccsról. A megbeszélések nyomán Henderson közölte, hogy nem áll szándékában Szíriába látogatni. Henderson találkozott az Izambulban tartózkodó Huszein jordániai királlyal is.

Huszein jordániai és Feisal iraki király megbeszéléseit folytattak Bajar török államelnökkel és Menderes miniszterelnökkel. A tárgyalások, amelyek több mint öt órán át folytak, valószínűség szerint szintén a szíriai események körül forogtak, bár erről nem adtak ki hivatalos közleményt.

Huszein és Loy Henderson közötti találkozóról hivatalosan csak azt mondták, hogy annak udvariassági jellege volt.

Ezután Rómába folytatta Huszein király útját, ahonnan továbbrepül Spanyolországba.

Az El Achram című egyiptomi lap Huszein jordániai király törökországi látogatásával kapcsolatban azt írja, hogy tárgyalások folynak Jordániának a bagdadi szövetséghez való csatlakozásáról.

London, (AFP). - Az angol külügyminisztérium közölte, hogy a bagdadi szövetségnek a kommunista behatolással foglalkozó bizottsága szeptember 23-án ül össze Londonban. A bizottságban az öt tagállam, Anglián, Pakisztánon, Irákon, Törökországon és Perzsián kívül az amerikai megfigyelő is részt vesz. Ezen a találkozón napirendre tűzik a kommu-

Jordánia aknásitársról panaszkodik

Amman (Reuter). - A jordán hadsereg szóvivője közölte, hogy Jenin környékén aknára futott egy teherautó, aminek következtében egy jordániai fiatal lány könnyen megsebesült. Jordánia panaszt tett Izrael ellen az izraeli-jordániai fegyverszüneti vegyesbizottságban és az UNO megkezdte a vizsgálatot.

AUGUSTUS - AZ ISKOLAUGYI ILLETÉK BEFIZETÉSÉNEK HÓNAPJA.
עיריית תל-אביב יפו

mélik, a szíriai események végül is az Eisenhower doktrína életbeléptetéséhez fognak vezetni és ugyanakkor kialakítják a bagdadi paktumba csoportosult államok egységét. Végeredményben Angliában fogja birni a Közelkelet arab s nemarab államait, míg a „rózsaszín Szíria” csak tétovázást és fejetlenséget idézett elő.

Ugyancsak a New York Herald Tribune moszkvai tudósítója megírja, hogy a Kérem rendkívüli megelégedéssel fogadta a szíriai eseményeket, amelyek útján megteremtette a Szovjetunió számára a hidfőt a Közelkeleten. Az oroszok megállapítják, hogy befolyásuk a Közelkeleten fokozódott, annak ellenére, hogy Amerika sokal nagyobb segínyt nyújtott a közelkeleti államoknak, mint a Szovjetunió.

New York, (STA). - Harry Truman, az Egyesült Államok volt elnöke a New York Timesban tegnap írt cikkében megdöbbenésének ad kifejezést, hogy az amerikai külügyminisztérium semmit

sem tett a szíriai puccs megelőzésére, annak ellenére, hogy az események előrelátásai voltak. Szíria és Egyiptom orosz fegyverekkel való ellátása veszélyeztetett Amerika barátait - írja a volt elnök, aki rámutat arra, hogy az Eisenhower doktrínának csak úgy van értelme, ha határozott és cselekvésre is hajlandó kéz áll mögötte.

Athén, (AFP). A görög távirati iroda jelentése szerint 15 szovjet szakértő tegnap útban Szíriába, megpihent az athéni repülőtéren. Az újságírók kérdésére azt mondták, hogy a damaszkuszi nemzetközi vásárra mennek látogatni.

Kuatli Damaszkuszba érkezett

Az új szíriai vezérkari főnök szerint a cionizmus nagyobb veszélyt jelent, mint a kommunizmus

Kairó, (AFP). - Sukri el Kuatli szíriai államelnök nyolcnapos kairói látogatás után tegnap visszatért Damaszkuszba. Ezzel megdőlt az a híresztelés, mint-ha Kuatli a kommunista államszínny után menekülteként érkezett volna Kairóba. Visszatérése előtt még két órai tárgyalást folytatott Nasser egyiptomi diktátorral.

Sukri El Kuatli szíriai elnök Kairóból való visszatérése után kijelentette Damaszkuszban, Egyiptom és Szíria közösen fognak ellenállni minden kísérletnek, hogy nyomást fejtsenek ki rájuk.

Kairó, (Reuter). - Egyiptomi kormánykörökben megcáfolták a moszkvai rádióknak azt a híret, amely szerint Szaud-Arábiai királya, közös tárgyalásra hívta volna meg Nasser és Kuatli elnököket.

Damaszkusz, (Reuter). - Afif Bizari tábornok, Szíria új kommunista vezérkari főnöke tegnap libanoni újságíróknak adott sajtónyilatkozatban rendkívül éles hangon támadta a libanoni kormányt, amely állítása szerint alá akarja ásní a szíriai kormány uralmát.

Bizari kijelentette, hogy a

két ország közötti viszony megjavulna, ha Libanon fel-

A minisztertanács

A kormány tegnapi heti minisztertanácsán Aba Even, Izrael washingtoni nagykövete expozét tartott Izrael és az Egyesült Államok közötti viszony alakulásáról. Mose Karmel közlekedési miniszter beszámolt külföldi útjáról az El-Al új óriásrepülőgépeinek új zombé helyezésével kapcsolatban.

A minisztertanács jóváhagyta a kultúrkinépek háborús veszélytől való megóvásával kapcsolatos nemzetközi egyezményt, valamint az Argentína és Izrael közötti kultúregyezményt.

SZIRIAI SZABOTŐRÖK GYILKOLTÁK MEG A DRUZ ŐRÖKET

Tel-Aviv (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). - A Mekorot-társaság két druzszármazású éjjeliőrének meggyilkolása tegnap intenzíven foglalkoztatta az izraeli nyomozhatóságokat. A nyomozás főleg annak megállapítására irányult, hogy a merényletet milyen cézzal követték el. A nyomozhatóságok arra a konklúzióra jutottak, hogy ez a merénylet szoros kapcsolatban áll szíriai szabotőrökkel Libanonban és Transzjordániában végrehajtott akcióival.

A nyomozhatóságoktól származó értesülések szerint

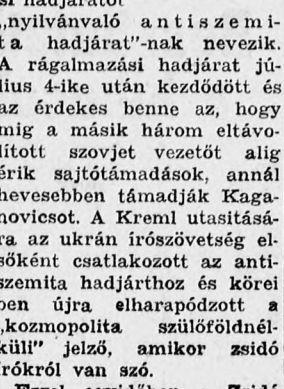
maijdem kizártak tartják azt, hogy egyszerű beszivárgási merényletről lenne szó, vagypedig az a határmenti banda követte volna el a gyilkosságot, amely Bét Govrin környékén már tavaly és az elmúlt években is garázdálkodott. Az a vélemény alakult ki az izraeli hatóságoknál, hogy a bét-govrini merénylet a szíriai szabotőrök egyik melléktevékenysége.

Meg nem erősített kairói hírek szerint Selwyn Lloyd angol külügyminiszter régen aktuális lemondására november havában kerül majd sor.

ANTISZEMITA HADJÁRAT Kaganovics körül Ukrajnában

A sztálinisták zsidóhárcnak nevezik Gomulkát

New-York (STA). - Az ukrán sajtó az utóbbi időben nagyméretű rágalmozási hadjáratot indított Lázár Kaganovics ellen, akit a legutóbbi tisztogatások alkalmával eltávolítottak a szovjet legfelsőbb vezetőségéből - Az ukrán népnek sugárzó „Felszabadító” newyorki rádióállomás vezetői ezt a rágalmozási hadjáratot „nyilvánvaló antiszemita hadjárat”-nak nevezik. A rágalmozási hadjárat július 4-ike után kezdődött és az érdekes benne az, hogy míg a másik három eltávolított szovjet vezetőt alig érik sajtótámadások, annál hevesebben támadják Kaganovicsot. A Kreml utasítására az ukrán írószövetség elnöként csatlakozott az antiszemita hadjárat és körei ben újra elharapódzott a „kozopolita szülőföldnélküli” jelző, amikor zsidó íróról van szó.

Ezzel egyidőben a Zsidó

Világkongresszus is újabb esetet közölt a szovjet által inspirált antiszemizmusról. Lengyelország október utáni jelentést adott ki arról, hogy a sztálinista elemek Lengyelországban az antiszemizmust fegyvernek használták fel a Gomulka-rendszer befekettítésére. A kiadott jelentés feljegyzi, hogy miután a sztálinistáknak nem sikerült Gomulkát a „nyugati imperializmus rabszolgája”-ként a köztudatba átvinni, a „zsidóhárc”-telussal ruházták fel és ezzel a nép legritimisebb ösztönéhez fordultak, hogy elfelejtessék velük az oroszok iránt érzett mély ellen-szenvüket.

Mai számunk 8 oldal Regényfolytatás Keresztrejtvény

Az amerikai szenátus közlése szerint

Az atomrobbantások veszélyeztetik az emberiség egészségét

Nincs olyan minimális rádióaktív sugárzás, ami ne volna ártalmas

Washington, (Reuter). - Az amerikai kongresszus atomenergiaszabotzsága világ-szerte nagy feltűnést keltő jelentést adott ki, amely szerint az egész emberiség egészségét veszély fenyegetné, ha az elkövetkező ötven

évben olyan ütemben folytatják az atomrobbantásokat, mint azt az elmúlt öt évben tették. Ha pedig fokozzák a robbantások tempóját, úgy a kritikus időszak még korábban be fog következni.

A kongresszusi bizottság ötven tudós véleményét hallgatta meg, mielőtt összeállította volna a jelentést. A tudósok sok kérdésben nem értenek egyet, de egyaránt megegyeznek abban, hogy az atomrobbantások nyomán az atmoszférába kerülő Stroncium-90 nevű anyag leukémiát és csontrákos okozhat. A Stroncium lerakódhatik a tengerben és akkor a halak útján, vagypedig a mezőkön és ez esetben a növények, valamint a legelő állatok útján kerülhet az emberi szervezetbe.

A tudomány még azt sem tudta teljes bizonyossággal megállapítani, hogy van-e a rádióaktív kisugárzásnak olyan minimális határa, amelyen alul a kisugárzás semmiképpen sem lehet ártalmas az emberre. Majdnem egyöntetűen azt vallották a tudósok, hogy még a legkisebb rádióaktív besugárzás is veszélyes lehet az emberi szervezetre és ha nem is okoz rákot, megrövidítheti az ember életkorát. Ha pedig a tudósok nem tudták meg-egyezni abban, hogy van-e minimális rádióaktív besugárzás, amelynél kevesebb nem ártalmas, azt minden-esetre már megállapították, hogy bizonyos mennyiségű rádióaktív kisugárzás túl az ember okvetlenül el-sz-tul.

Magyarországi menekülteket hozott az Arca

Több, mint ezer olé érkezett két hajón

Haifa (Az Uj Kelet tudósítójától). - Több, mint ezer olé szállt partra tegnap délelőtt a „Mediterranean” és „Arca” hajókról, amelyek szombat este, illetőleg vasárnap reggel futottak be a hajfai kikötőbe. Az előző hajó kizárólag északafrikai olékat hozott, míg az Arcán tulnyomórészt európai olék érkeztek, köztük 54 magyarországi, 20 romániai és mintegy 50 egyiptomi menekült.

A romániaiak között a 46 éves bukovinai Guttman Áron raktárnok, az utolsó 12 évben Szatmáron élt. A romániaiak semmi bizonyosat nem tudnak egy későbbi nagyobb családtagjaitól alijja kiengedéséről.

A magyarországi menekültek, akiknek többsége középkorú és idősebb iparos, kereskedő és lateiner embe-rekből áll, valamennyien boldogan és bizakodva néz-

nek a jövőjük elé. Az érkezőket ezúttal szép számmal várták rokonok, egy-két fiatal gyermek is, akik a forradalom alatt szakadtak el családjuktól. A menekültek között olyan is akadt, aki nyolchónapos bolyongás után szánta rá magát a kijövetel-re.

Néhány név a tegnap érkezettek névsorából: övgdr. Péter Istvánné fogtechnikus, akit jerezsálemi rokonai vártak, Rajna Emánuel, 70 éves budapesti asztalos és felesége, Barát Sándor 57 éves vil-lanszerelő és családja, akiket Bét Semesbe irányítottak és Kővári Sándor 46 éves budapesti pék és felesége, akik Chederára mennek, továbbá Farkas Ernő 50 év körüli salgótarjáni szabómester, akit feleségével és három gyermekével mezőgazdasági településre akartak küldeni.

Felejthetetlen gyermekem, feleségem, édesanyám, testvérünk SZÁNTÓ MICI ז'י elhalálozásának első évfordulóján, f. hó 27-én, kedd d. u. 5-ber ÁZKÁRÁT tartunk a Kirját-saull temetőben. Találkozás a temető kapujánál. A gyászoló család.

A Moszkvában járt izraeli küldöttség beszámoló élményeiről

A moszkvai ifjúsági fesztiválról visszatért izraeli küldöttség chaluci csoportjának tagjai a telavivi Szokolov házban tartották meg első beszámolójukat moszkvai élményeiről. A nagyszámú érdeklődő közönség megtöltötte nemcsak az előadótermet, de a folyosókat és az éttermet is ahová hangszórókon közvetítették az előadást. Fiatalok, öregek és gyermekek, akik a lakosság minden rétegét képviselik, feszült érdeklődéssel hallgatták a Szovjetunió zsidóságának üdvözlését, amely a küldöttség tagjai által jutott el hozzánk.

Mose Csizik, Ajalon kibuc tagja, a küldöttség egyik vezetője elmondta, hogy a küldöttség felbecsülhetetlen hivatást töltött be Moszkvában és mintegy „ablakul” szolgált, amelyen keresztül sokan megismerték az igazságot Izrael államával kapcsolatban. A Szovjetunió lakossága, de különösen a zsidóság, nem adott százszázalékos hitelt azoknak a szovjet sajtóközleményeknek, amelyek Izraelt, mint „agresszort”, támadozzandékú állammot mutatják be. Az izraeli küldöttség a helyi lakosságon kívül barátságot kötött a többi küldöttségekkel. Az olasz, norvég, lengyel küldöttségek például követelték, hogy engedélyezték Izrael számára a tájékoztató anyag terjesztését. Általában mindenütt barátságosan fogadták a küldöttséget. A román-orszós határon azonban kellemetlen meglepetés érte a küldöttség cionista csoportját, amelynek nem engedték át őket a határon addig, amíg a MAKI küldöttsége meg nem érkezett. Ez kétnapos várakozást jelentett. Az izraeliek visszatartása annál is furcsábbnak tűnt, mivel az olasz küldöttség 17 csoportban érkezett és egyiknek sem kellett bevárnia a másikat. Az izraeli küldöttség kommunista részének viselkedése valóságos felháborító volt. A gyakorlatban ők képezték a választalat az oroszországi zsidók és az izraeli chaluci ifjúság között. A MAKI tagjai mindenütt azt híresztelték, hogy Izraelben éhség uralkodik, a szociális államokból érkezett olékat barátságosan fogadják, a kibuc mozgalomban társadalmi elnyomás érvényesül, stb. Egyikük,

„Zajos” tiltakozás

A halvai „Szináj” kávéház környékének lakói eredeti módon juttatták kifejezésre tiltakozásukat a kávéházban vendégszerelő Kameri Szináj művészklubjának műsora ellen. A környékbeli lakók állítása szerint ugyanis éjjel két óráig tartó műsor zavarta a nyugalmukat.

A szomszédok tehát hatalmas hangszórót béreltek, amelyet felszereltek az egyik közeli lakás ablakába és onnan „ellenműsort” közvetítettek pontosan abban az időben, amikor a kávéházban megkezdődött a Kameri műsora. A hangszóró többek között, ilyen szövegeket bóbolyt: „Milyen tsztét közönség, idegeink végsőkig feszültek, egészségünk leromlott, gyermekünk beteg, nincs egy csöpp nyugtunk, amióta a Kameri megkezdte itt műsorát. Nem vagyunk hajlandók estéről-estére a végleletek szenvedni.”

A kávéházban lévő közönség nem tudta mire vélni ezt a „váratlan” hangot, egyesek azt hitték, hogy a műsorhoz tartozik és hangosan tapsolni kezdtek. Amikor azonban a hangszóró kimustrált, repedt hanglemezektől „zenét” kezdett közvetíteni, a kávéház tulajdonosa kihívta a rendőrséget. Ezután a lakók beszüntették a „pótműsort”.

nagyszámú közönség fülhallatára azt mondotta a chaluci küldöttség egy tagjának, hogy: „te az amerikai imperialisták bérence vagy, és azért jöttél ide, hogy becsmérd a Szovjetuniót.” A kommunista küldöttség egyik arab tagja pedig azt állította magáról, hogy ő „a meghódított Palesztinából jött”. Ugyanakkor azonban a MAKI tagjai között is szakadás állott be, mivel többen elleneztek Izrael állandó becsmérlését.

Csizik többek között két jiddis íróval is folytatott beszélgetést. A Szovjetunióban létezik jiddis irodalom, az

ottani zsidóság vágyik a nemzeti élet és az alijja után.

Rama Szamszonov, énekesnő, akit a fesztiválon aranyéremmel tüntettek ki, megrázó részleteket mesélt az oroszországi zsidók lelkesedéséről az izraeliekért. Ezek a zsidók sokezer kilométeres távolságról érkeztek, hogy láthassák népünk fiait. Egy idősebb férfi az izraeliekkel való találkozás izgalmától szívrohamot kapott és azonnal meghalt. Amikor Rámá Szamszonov jiddis dalokat énekelt, a közönség soraiból nem egyszer tört fel a zokogás.

Beszüntetik a sertéstenyésztést a kibucokban és mosávokban

A múlt hét végén megkezdődött a kibucok és szövetkezeti falvak képviselői, valamint a rabbinatek között, amely egyben halálos ítéletet jelent 15 ezer sertés számára, amelyeket a különböző mezőgazdasági telepeken hizlalnak. Erődes megjegyezni, hogy az egyezményt a Hásomer Hácáir kibucai is aláírták.

A vallások körök hosszú évek óta folytatják szívszűz küzdelmüket a disznótenyésztés ellen. Nem volt korlátozás, amelynek nem okozott volna komoly gondokat ez a kérdés. Az ország „vallástalan” lakossága pedig igyekezett olyan megoldást

találni, amely kielégíti mindkét felet. Ugy tűnik azonban ilyen megoldás nincs. A rabbinatek nemrégiben közölte a KKL vezetőségével, hogy nem fogja adakozásra szólítani a világ vallásos zsidóságát mindaddig, amíg a KKL fődjén disznókat tenyésztesnek.

A KKL vezetősége több ízben szólította fel a kibucokat és a szövetkezeti falvakat, hogy hagyjanak fel a disznótenyésztéssel, azonban eredménytelenül. Mose Kol, az Aliját Hanoar vezetője, még évekket ezelőtt utasítást adott, hogy az intézmény ne küldjön gyermekcsoportokat olyan kibucok-

Mose Nezer beszámolójában közölte, hogy a küldöttség izraeli daloskönyveket, naptárakat, bélyegeket, néberbetűs feliratú ceruzákat és préselt hazai virágokat vitt ajándékként az oroszországi zsidóknak, de főleg a gyerekeknek. A moszkvai zsidók a legkülönbözőbb kérdésekkel árasztották el a küldöttség tagjait, többek között Channa Rovina hogy léte iránt érdeklődtek, megkérdezték, hogy Saul Csernichovsky és Schalom Ascn életben van-e még? Mások üdvözlést küldtek David Ben Gurionnak, és kívánták, hogy „120 évig éljen.”

„A küldöttség a fesztivál keretében értékes küldetést töltött be és reméljük eljön a nap, amikor érzeni fogjuk ezen küldetés eredményeit!” — fejezte be szavait az előadó.

Júniusban és júliusban 16 gyermekbénulási eset volt Izraelben

Evről-évre csökkennek a nyári fertőzőbetegségek

Dr. Jekutiél, az egészségügyi minisztérium járványos betegségekkel foglalkozó osztályának vezetője közölte, hogy az ősszel megadják a harmadik Salkoltást azoknak a gyerekeknek, akik az első kettőt már megkapták. Ugyanakkor megkezdik a féléves csecsemők beoltását. A megfelelő mennyiségű szérumot már készítik az egészségügyi minisztérium laboratóriumában. Június és július hónapban 16 gyermekbénulási eset volt az országban, közülük kettő olyan, aki oltást kapott. Tavaly ugyanebben az időszakban 189 megbetegedés történt.

Dr. Jekutiél elmondotta, hogy a nyári fertőző betegségek évről-évre csökkennek. Ez év június-júliusában mindössze 72 hastífuszról volt jelentés, a tavalyi 104 esettel szemben. A vérhasmegbetegedésben is jelentős csökkenés volt érzhető. Az idén az említett két hónapban 1489 volt a megbetegedések száma míg tavaly ugyanebben az időszakban 3140 megbetegedést jegyeztek fel. Feltételezhető, hogy ez az eredményes javulás jórészt az egészségügyi minisztérium által az országban végrehajtott „tisza ételmiszer” akciónak köszönhető. Dr. Jekutiél véleménye szerint a nyári járványos betegségek főleg az okozza, hogy egyes kereskedők, pincérek és részben a háziasszonyok is nem kezelik megfelelő tisztasággal az ételkészítést.

A kiütéses tifuszesetek száma, amelyet bolhák, és patkányok terjesztenek az idén 32 volt, ami szintén jóval kevesebb, mint tavaly. A megbetegedések főleg Haifa környékén fordultak elő.

A kiütéses tifuszesetek száma, amelyet bolhák, és patkányok terjesztenek az idén 32 volt, ami szintén jóval kevesebb, mint tavaly. A megbetegedések főleg Haifa környékén fordultak elő.

Raffi Ejlion kártérítést követel

Raffi Ejlion, a Brigitte Toft, dán hajó izraeli tengerész, aki néhány nappal ezelőtt tért haza egyiptomi fogságból, tegnap reggel kártérítési követelést nyújtott be a „Jans Toft” kopenhágai hajózási vállalatnak, egyiptomi fogságával és az ott ért bántalmazásokkal kapcsolatban. Ejlion azt állítja, hogy a vállalat, amely a Brigitte Toft hajó tulajdonosa, felelős a hajón szolgáló legénység sorsáért.

Néhány nappal ezelőtt Raffi Ejlion közönséglevelet küldött a dán kormányának, amely közbenjárta szabadonbocsátása érdekében.

Átvágott nyakkal találták meg a jeruzsálemi T'náchi állatkert őreit

A lelkiávarokban szenvedő Jozsef Rolf tragikus öngyilkossága

Tegnap a jeruzsálemi T'náchi állatkertben holtan találták Jozsef Rolf 29 éves őreit. Az állatkert munkásai tegnap reggel tárva-nyitva találták az őt szobáját. Vérnyomokat vettek észre és azokon elindulva megtalálták az őz-ketrec közelében az őt meztelen testét. Az elsőfoku rendőri nyomozás kiderítette, hogy az őt előző este kilenc órakor bezárkóztott a szobájába, ahol, feltételezés szerint, késsel átvágta a nyakát. A halálos sebből vérezve, még elvászorgott a szomszédos tussalóba és onnan kijövet egy másfél méteres mély árokba zuhant. A helyszínre hozott nyomozókutya az őren kívül más nyomokat nem talált. Ebből is arra következtetnek, hogy öngyilkosságról van szó, amelynek okát eddig még nem sikerült kideríteni.

Az őr nem hagyott hátra búcsúlevelet, amely rávilágítana tettének okára, az állatkert dolgozóit azt állítják, hogy lelkiávarokban szenvedett.

Jozsef Rolf, aki a katonaságtól egészségi állapota miatt szerelt le, két évvel ezelőtt lett az állatkert őre. Művelt embernek ismerték, akinek cikkei napilapokban jelentek meg.

13 MILLIÓ FONTOT KÖLTENEK ÚJ TANTERMEK ÉPÍTÉSÉRE

Hetven új olé tanítót fog alkalmazni összes a közoktatásügyi minisztérium

A közoktatásügyi minisztérium szövívője közölte, hogy ebben az évben a fejlesztési program keretében 13 millió fontot fordítanak új tantervezetek építkezési munkálataira. Az ország iskoláinak 1300 új tantermet építenek, valamint új szemináriumokat és szakmai előkészítő iskolákat létesítenek. Ezenkívül ebből az összegből vásárolják meg a közlekedési eszközöket a körzeti iskolák számára. Az építkezés célja, hogy megoldja a helyszíne által okozott nehézségeket, amelyek az új alijja nyomában keletkeztek az iskolákban.

Az építkezés költségeit a következő tényezők fedezik: közoktatásügyi minisztérium 3 millió font, a munkaügyi minisztérium és a közoktatásügyi minisztérium közös pénzalapja: 6 millió font, a Mifal Hápajisz: 1 millió font, Szchnutt: félmillió font. Az összeg többi részét a helyi hatóságok hozzájárulásából pótolják.

A továbbiakban a szövívő elmondotta, hogy a szeptember elsején kezdődő iskolaévben 275 iskola és 260 ovoda nyitja meg kapuit. Az iskolák bútorzatáról, felszereléséről, tankönyvekről és írószerekről a minisztérium gondoskodik.

Az iskolák felszerelésével kapcsolatban az idén új rendszert vezetett be a közoktatásügyi minisztérium, amely szerint idő és munka megtakarítása céljából a bútorokat és a különböző felszerelési tárgyakat a készítőktől egyenesen az iskolákba száll-

lítják anélkül, hogy közben elraktároznák a minisztérium helyiségeiben.

A kultuszminisztérium kimutatása szerint a jelenlegi ulpánokban tanuló új olék között 70, európai országokból jött tanító tanul héberül. A minisztérium a szeptemberben kezdődő iskolaévre keresett tantereket és ennek során talált rá az új olé-tanítókra. Az ulpánokban tanuló tanítók egy része a jövő tanévben kezdi meg a tanítást, míg másokat továbbképzés héber tanfolyamokra küldenek, vagy más tárgykörre képeznek át.

Öngyilkos lett Margaret hercegnő „kérője”

Az angol és francia hatóságok vizsgálatot indítottak Jean Baptiste Gara, 44 éves francia szállodatulajdonos öngyilkosságának ügyében aki a feltételezések szerint, Margaret hercegnő iránt való reménytelen szerelmében vetett véget életének.

Gara a múlt héten megjelent az angol királyi kastélyban, hogy Mary angyalkirálynétől megkérje lánya kezét. Azonban nem jutott be a palotába és a rendőrség az első hajóval visszairányította Franciaországba. Gara hajója is szállt, a hajó azonban nélküle érkezett meg a csatorna francia oldalára. A szerelmes szállodatulajdonos holttestét péntek este húzták ki a csatorna vizéből.

A párisi Louvre szakértői rendezik be a tel-avivi „Üvegmuzeum”-ot

Az 1958-as jubileumi év egyik legérdekesebb látványossága lesz az „üvegmuzeum”, melynek épülete annál is furcsábbnak tűnt, mivel az olasz küldöttség 17 csoportban érkezett és egyiknek sem kellett bevárnia a másikat. Az izraeli küldöttség kommunista részének viselkedése valóságos felháborító volt. A gyakorlatban ők képezték a választalat az oroszországi zsidók és az izraeli chaluci ifjúság között. A MAKI tagjai mindenütt azt híresztelték, hogy Izraelben éhség uralkodik, a szociális államokból érkezett olékat barátságosan fogadják, a kibuc mozgalomban társadalmi elnyomás érvényesül, stb. Egyikük,

mány már beleegyezett, hogy a Louvre szakértői rendezik be. A kiállításon a nagy közönség előtt fogják ismertetni az üvegyártás menetét és a Phönixia gyár üvegfüvői a látogatók szemelátárait mutatják be mesterségükért.

50 ezer zsidó él Lengyelországban

A Zsidó Világkongresszus Londonban megjelent közlönye idézi a lengyel képviselőház belügyi bizottságának jelentését, amely szerint ma mintegy 50 ezer zsidó él Lengyelországban. Ez azt jelenti, hogy 1956 decemberében, amikor hivatalos népszámlálást rendeztek Lengyelországban, 44,5 százalékkal csökkent a zsidók száma. Ezen népszámlálás szerint 90 ezer zsidó él Lengyelországban, azaz a zsidóság a második legnagyobb kisebbséget képezte. Ma mindössze 50 ezerre becsülik a lengyel zsidók számát, s ezzel a zsidóság, mint kisebbség a negyedik helyre került.

„Jöttem vonatot nézni”

Péntek délután a jeruzsálemi vasúttállomáson érdeklődők tömege vett körül egy három éves fiúcskát, aki kezében egy pár cipőt szorongatott. A kislány egyedül, kísérel nélkül volt. „Jöttem vonatot nézni” — mondotta a gyerek az ügyeletes pályafőnök. Rövidesen kiderült, hogy a kislány neve Patrick Lamber, egy francia UNO-tiszt fia, és néhány órával ezelőtt tört el szülei lakásáról. A kalandoskedvű fiúcskának ez már a második szövése. Néhány hónappal ezelőtt hasonló módon tört el Kirját Smuelbéli lakásukról és akkor a rendőrök hosszasan keresés után a Katanon negyedben találták meg. A kis Patrick az előző alkalommal is egy pár „taralék cipőt” vitt magával.

Patrickot rendőrautón szállították haza, a gyermek egész idő alatt játszott a rendőrökkel és semmiképp sem akart megválni tőlük.

A Hitachdut Oléj Hungária közleménye:

RISON LECION
Rothschild 52.
F. hó 27-én, kedden este 8.30 órakor kerthelyiségünkben a magyar alijja támogatására foglalkozást rendezünk. A házasszonyok tisztaságát Kramer Berta és Sajovic Eszter chavérák töltik be. — Kérjük a chavérokat és az egész magyar jövót a fontos érdeke való tekintettel, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. — A vezetőség.

Sport

A hápoel Petách-Tikva Hollandiában

Nagy szenzációk számított bécsei győzelme után, a Hápoel Hollandiában folytatja sportkörútját. Első ellenfele a Fortuna csapata lesz, amellyel holnap kerül szembe. A bécsi Wacker ellen 3:2 arányban megnyert mérkőzésről az osztrák szaksajtó elismeri, hogy reális izráéli győzelemmel végződött. Az első néhány percben még elfogódottan játszó Izráéli labdarúgók hamarosan legyőzték gátlásukat s lendületes támadójátékkal, jól megszervezett, szilárdan helytálló védelemmel rászolgálták a jelentős sikert. A kitűnő bemutatkozás után további eredményes szereplést várnak a csapatától.

A Hápoel Tel-Aviv gazdag műsora

Az Izráéli labdarúgó bajnokságot a hétfőn kezd meg játékaival. Először Franciaországban, augusztus 28-án lép pályára, majd Belgiumba látogat, ahonnan ismét Franciaországba tér vissza. Szeptember 17-étől Angliában mérkőzést tudás három nagyhírű, kiváló csapattal, Glasgowban a Hiberniannal, Londonban az Arsenalnal és Dublinban az egyik legvezetőcsapattal. — Itt említhetjük meg, hogy Izbanesik, a csapat jogszájzó tréner, megkapta a francia beutazási engedélyt és együtt utazik a csapattal.

Hongkongot ajánlja Indonézia

Az indonéz labdarúgó szövetség legutóbb érkezett táviratában azt ajánlotta az Izráéli szövetségnek, hogy mindkét világba jöjnek selejtező mérkőzést Hongkongban rendezzék meg. Az Izráéli szövetség a javaslatot nem fogadta el, hanem visszatért régebbi ajánlatára, arra, hogy az egyik mérkőzést Rámát-Gánban játsszák, a másikat ott, ahol Indonézia kívánja. Az időpontra nézve Izráél javaslatát úgy szűkítik meg, hogy októberben, 15-é előtt, rendezzék meg a két találkozót.

A Makkábi Haifa és Hápoel Bét Alfa az I. osztályban

A kosárlabda osztályozó mérkőzések véget értek. Az eredmények alapján a Makkábi Haifa továbbra is bennmarad az I. osztályban, míg a Hápoel Bét Alfa került be újoncként az életpályák közé. Kiestett az I. osztályból a Brit Makkábi Atid. A körmérkőzés végeredménye: 1. Makkábi Haifa 6 pont, 2. Hápoel Bét Alfa, 3. Makkábi Motzkin, 4. Brit Makkábi Atid, mindháromnak négy pontja van és a sorrendet köztük a kosárlabda döntője el a Bét Alfa javára. Az utolsó fordulóban a Makkábi Haifa 58:35 arányban győzte le a Brit Makkábi Atidot, a Hápoel Bét Alfa 52:42 arányban a Makkábi Motzkit.

A KÜLFÖLDI SPÓRTJA

A magyar labdarúgó bajnokság első mérkőzését a Tatabánya és a Honvéd játszották egymással az 1957-58 évi szezonban. A mérkőzés Tatabánya nyerte meg 2:1 arányban, félidőben 1:1 volt az eredmény. Tatabánya kapuját a napokban Magyarországra visszatért Grosits védte. A mérkőzést a Kispeszt-pályán játszották, ahonnan a Honvéd, amelynek „Kispeszt” volt az anyaneve, már mintegy évtizede elkerült.

A Szovjetunió-Anglia atlétikai versenyt Londonban, a White City stadionban rendezték meg. A férfiak versenyt némi küzdelem után az oroszok 119:93 arányban, a nők versenyt nagy fölényvel 73:40 arányban nyerték meg. A férfiak futószámának nagyobb részét az angolok nyerték, viszont az ügyességi és dobószámokban erősen lemaradtak a szovjetatléták mögött. Kuc csak a 10.000 méteren indult és 29:13,2 percet 16 idővel győzött. Az 5000 méteren Kuc tavalléteben kettős angol győzelem született. Friele és Ibbotson révén 13:58,6 percet eredményel. Kiváló a szovjet magasugró Stepanov 211 centiméteres teljesítménye is.

Rádió

Az Izráéli rádió magyar adása 20.15 órakor a 33.3, 43.9, 407 és 460 m-es hullámhosszon hallható. 6.30: Műh. tov., 6.35: rövid hírek, 6.37: torna, 6.47: zenéféra, 7: hírek, 7.15: hanglemek, 12.30: „A hangversenyteremből” - klasszikus zene, 13: énekszámok, 13.30: hírek, — 17: rövid hírek, 17.05: Jiszachár Miron-Michrowsky dalaiból, 17.15: gyermekszok, — 17.30: ifjúsági műsor, 18: néphangverseny (Ponchelli: Órák tánc; Gounod: baletzene a Faustból; Glazunov: Évszakok, (párhuzamos műsor), 19: hírek, 19.18: népi melódiák, 20.20: könnyű zene, 21: hírek, 21.30: „A függöny felgördül”, 22.25: ifjú Izráéli zenevezérek műveiből, 23: hírszerfoglalás.

A hadsereg műsora: 18.35: Héber dalok kiválasztása, 19.10: közlekedési negyedóra, 19.25: Perpetuum mobile — könnyű zene, 20.15: „Estesillag”, 20.25: zenei fejtörő, 21.15: dél-amerikai melódiák, 21.30: Bolle-dieu: Nyitány; Haydn: esztendőverseny, d-dúr; Foulenc: „Ozikek” balett-szvit.

JORDÁNIÁBAN ELLOPTAK 60 FONTOT AZ ELMEBETEG HATÁRÁTLÉPŐTŐL

A Jordániai katonai hatóságok tegnap átadták az Izráéli hatóságoknak Niszim Hatujál 37 éves elmebeteg Jeruzsálemi embert, aki két héttel ezelőtt Jeruzsálem déli részén átlépte a határt. Miután a Mandelbaum-kapun keresztül átadták az Izráéli hatóságoknak, kiderült, hogy Hatujál, a Talpiot máhárábá lakosa immár második ízben ment át a határon. Kiderült továbbá az is, hogy ez utóbbi esetben 60 font volt a zsebében, amelyet az arab légio katonái eltulajdonítottak. Az Izráéli hatóságok az Izráéli-Jordániai vegyesbizottsághoz fordultak azzal a kéréssel, hogy a Jordániai hatóságok adják vissza az eltulajdonított összeget. Az elmebeteg ember megfelelő intézetbe való helyezéséről intézkedés történt.

Negyedik Britannia-gépet is vásárolt az El-Al

Az ország felkészül a jövővi idegenforgalomra

Mose Kármel közlekedésiügyi miniszter tegnap tért vissza külföldi útjáról, melynek során megtekintette az El-Al newyorki, zürichi, londoni, brüsszeli, párisi és amerikai irodáit, hogy személyesen ellenőrizze azokat az átszervezési munkálatokat, amelyeket a vállalat az új Britannia típusú utasszállító gépek forgalombaállításával egyidejűleg foganatosít. A miniszter közölte, hogy az El-Al negyedik Britannia típusú gépet is vásárolt, amelyet körülbelül egy év múlva fognak szálítani. Az első Britannia gépet szeptember első felében adják át rendeltetésének, majd 4-5 héten belül a másik gép is megkezdheti szolgálatát. A tél folyamán a vállalat

négy Constellation típusú gépet is újjáalakítják, hogy azok megfeleljenek a következő termékeknek a következő idegenforgalmi igényben. Az El-Al az új Britannia óriásgépek segítségével mindent el fog követni, hogy megfelelő teret szerezzen magának a nemzetközi légitorgalomban. A jövő évben nemcsak az Izráelbe irányuló idegenforgalom fog növekedni a jubileumi ünnepekkel kapcsolatban, hanem a belgiumi világkiállításra is hatalmas külföldi látogatótömeg fog gyűlni. Belgiumban 35 millió külföldi várnak a kiállítás tartamára. Ezeket a lehetőségeket akarja kihasználni az El-Al vállalat és ezzel kapcsolatban folynak az átszervezési munkálatok.

Külön oktatási módszert javasolnak a keleti törzsekből származó gyerekeknek

A statisztikai adatok kimutatták, hogy a keleti országokból származó családok gyermekei igen nagy számban vesztik félbe tanulmányukat az elemi iskolák elvégzése után. Zalmán Arán, közoktatásiügyi miniszter megbiztatta az ifjúság problémáival foglalkozó Szociológiai és pszichológiai kutatókat a jelenséggel kapcsolatban, hogy külön oktatási módszert vezessenek be a keleti országokból származó gyermekek számára.

A közoktatásiügyi minisztérium körömből hangsúlyozták, hogy nincs szó „elkülönítésről”, hanem csupán egy ideiglenes megoldásról, hogy gáttal vessenek a keleti országokból származó gyermekek tömeges kimaradásának az iskolákból. A kérdés végleges megoldásához hosszabb vizsgálatokra és tanulmányokra van szükség.

A közoktatásiügyi miniszter az országos pedagógiai tanács elé terjeszti a javaslatot, amely e héten ül össze Jeruzsálemben és dönteni fog a javaslat megvalósításáról. A közoktatásiügyi miniszter az országos pedagógiai tanács elé terjeszti a javaslatot, amely e héten ül össze Jeruzsálemben és dönteni fog a javaslat megvalósításáról.

A báj-jámi kereskedők sztrájkoltak a Hámásbir Hámerkázi miatt

Konfliktus a kereskedők egyesülete és a községi tanács között

A báj-jámi kereskedők egyrésze tegnap déli 1 órától zárva tartotta üzletét, tiltakozásul a helyi munkástanács akciója ellen, amely felszólítja a Híztdrut-tagokat, hogy a jaffai Hámásbir Lecárchán szövetkezetben vásároljanak. A munkástanács ezzel kapcsolatban kiállást is rendez a helyi Híztdrut épületében. A helyi kereskedők ebben megjelölték veszélyeztetését látják és a kereskedőszövetség javaslatára határozották el a tiltakozást sztrájkot, amely az esti órákban a Lido-kávéházban megtartott tiltakozó gyűlésben ért véget.

A gyűlésen felszólalt S. Perlsztin, a kereskedőszövetség elnöke és kijelentette, hogy jóváhagyta a sztrájkot, mivel a helyi községi tanács nem tett semmit a helyi munkástanács intézkedése ellen. Ben-Ari, a községi tanács elnöke, felszólításában közölte, hogy az utóbbi hónapban a város utcáin és a filmszínházakban propagandafelhívással fordult a lakossághoz, hogy csak Báj-jámban vásároljanak. Beszéde végén azzal vádolta a kereskedők szer-

HIREK

Herbert Morrison Izráelben. Haifai tudósítók jelentik: Herbert Morrison volt angol külügyminiszter, az angol munkáspárt egyik vezérének ma reggel a Theodor Herzl hajó fedélzetén Haifára érkezett. Morrison mint a kormány vendége, néhány napot fog az országban tölteni.

Kellemeshangú BAAL-TEFILA, báál-sáchrít, báál-teká, báál-koré, báál-muszáf ajánlkoznak a főúrnóknak. „Külön nuszách” jellegű a kiadóba.

Leszállás nélkül Kalfornia-ból Párisig. Párisból jelentik: Az Air France Super Star Liner utasszállító gépe tegnap világrekordot állított be a kereskedelmi repülőgépek távolsági repülésének terén. A gép leszállás nélkül tette meg a kalforniai Durbank és Páris közötti 9820 kilométeres távolságot. A gép 16 órát és 21 percet volt a levegőben és átlagsebessége 574 kilométert tett ki.

Néger gólyamese

Arcansas, (Reuter). — Little Rock kisváros körházába tegnap egy 9 éves néger kislányt szállítottak be, héthónapos terhesség állapotában. A négerek között úgylátszik az ilyesmi nem szokatlan jelenség, mert a múlt szombatban ugyanebben a körházban a 11-ik születésnapján szült egy 3 kilós fiúgyermeket egy néger kislány. A születést orvosi felügyelettel segítették elő.

TANULJON KÖNYVELEST! Alapos szakmai felkészítés, előkészítés, hisztadrut vizsgára. — A tanítás nyelve ivrit. — S. Kanzier, Tel-Aviv, Neaz Clona-utca 3. (a Hájárkon-szállómán).

Szabadlára helyezték Steimatzki könyvműveit. A járásbírósg pénteken 50 ezer font óvadék ellenében szabadlára helyezte Jechezkél Steimatzki telavivi könyvimportőrt, akit 75 ezer dolláros valutacsempészéssel vádolnak. A rendőrség négy feltételhez kötötte a szabadlárahelyezést: a vádlottnak 25 ezer fontos személyi és 25 ezer fontos bankgaranciát kell adnia, útlevelet letétbe helyeznie a rendőrségen és kötelezze magát arra, hogy nem hagyja el az országot.

„HADASH” könyvtár az országban fogalom! Venni, eladni, vagy kölcsönözni akar, „HADASH” a legjobb. „HADASH” kölcsönkönyvtár Tel-Aviv, Hájárkon utca ötvenkilenc.

Katonai autó halálos szerencsétlensége. Vasárnap reggel a Rechovot közelében levő Bét Gamlilnél ismeretlen okból felfordult egy katonai teherautó, amely civil munkásokat szállított az egyik katonai táborba. A szerencsétlenségnek egy halálos áldozata van, a 61 éves Friedl Bensalom Schneider, jávnel lakos. A teherautó utasai közül 22-en megsebesültek, egyesek súlyosan. A rendőrség megindította a nyomozást a baleset okának kiderítésére.

AUSCHWITZ. LENZING-1 légerőszakoskeres kölcsönös igazságtétel. Welaz Eta (Arva), Givát-Alija 192/16.

Kisfiú leplezte le a katonai soffört. Dávid Becker 11 éves akkori kisfiú ébersége juttatott rendőrkézre egy közlekedési kihágást elkövető katonai soffört. Pénteken délután egy katonai tender az akkori Jehusafot-utcaiban villanypóznának rohamát neki, leszállította a huzalokat és tovább robotott anélkül, hogy felhívta volna az illetékesek figyelmét arra a veszélyre, amelyet az elszakított villanyvezeték okozhat. A gyerek, aki az eset szemtanúja volt, feljegyezte az autó számát és azonnal jelentést tett a rendőrségnek. A soffört két órán belül megtalálták az egyik katonai táborban és előállították.

Mindig akadnak hiszékenyek. Fodorlatos szélhámosság áldozata lett pénteken Chám Meír telavivi lakos. Reggel 9 órakor elhívták a telavivi Idelsohn utcába, ahol egy ismeretlen férfi két gramofonalkatrészeket tartalmazó csomagot ajánlott eladásra 7000 fontért. Meír örült a kitűnő üzletnek, kifizette az árut és a két csomaggal együtt taxiba szállt. Amikor hazatért és kibontotta a csomagokat, legnagyobb meghökkenésére értéktelen bakelit-hulladékot talált bennük. A rendőrség ismeri az ügyes szélhámost, azonban nem akad nyomára. Valószínűnek tartják, hogy sikerült kiszöknie az országból. CUKRASZT KERES AZONNALRA „Hágá”, Chedera, Herbert Sámuel-u. 36.

HOLNAPJON A HÉT FRISSZAMA!

* Iskolakönyvek — tanfüzetek — papíraru — modern kölcsönkönyvtár. — Fischer, Jeruzsálem, Strauss-u. három VIZVEZETÉK-SZERELÉS, javítás garanciával. — Háztartási cikkek, ajándéktárgyak. Gyenes, Tel-Aviv, Shenkin-u. 61. Tel. 67080. 1000 kötetes modern magyar kölcsönkönyvtárat Kfár Szában, Herzl-u., a nagytemplom mellett megnyitottam. A magyarok olvasóköröség szíves pártfogását kérem. Vértés kölcsönkönyvtár.

Visszavételek a Máchéavó Jiszráéli benzinutalványait. Tel Avivból jelentik: A rendőrség az utóbbi napokban erőlyes nyomozást indított meg az állami kezelésben lévő Máchéavó Jiszráéli nevű vállalatnál, benzín és üzemanyag utalványokkal végrehajtott visszaélés ügyében. A vállalat igazgatósága felelősséget vállalt a főkapitányság bünyügyi osztályánál, amely szerint egyes benzinállomások a vállalat bélyegzőjével ellátott benzinutalványokat mutattak be elszámolásra, de mint kiderült, a vállalat raktáraiba az üzemanyag sohasem folyt be. A feltételezés szerint az a gyanú merült fel, hogy illetékeltelemek eltulajdonították a vállalat iródaiból a benzinutalványokat és hamis aláírással üzemanyagot vételezték fel, amit aztán eladtak. JO ES UJ KÖNYVEKET olvasson Jám bor Eliseva kölcsönkönyvtárától. Tel-Aviv, Allenby 84. sz. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron vesznek.

Nyugatnémetország nem enged be kommunista sportolókat

Hamburg, (AFP). A nyugatnémet külügyminisztérium nem adott beutazási engedélyt egy szovjet futballcsapatnak, amelynek Hamburg válogatottjával kellett volna játszania. Az elmúlt héten magyar kézilabdásoktól tagadta meg a nyugatnémet külügyminisztérium a beutazást. A minisztérium szóvivője a határozatot azzal indokolta, hogy a keleteurópai államok sportolójának vendégvételére propagandisztikus jelleggel bír, amiképpen pedig a bonni kormány nem hajlandó a szovjet sportolókat vendégül látni, amikor a Szovjetunió sok ezer német hadifoglyot még mindig rabságban tart.

Fogságban a leányrablók

A telavivi járásbírósg tegnap ötnapos vizsgálati fogságot rendelt el négy fiatalember, Slomo Levin, Jozsef Kohén, Meír Chárbáni és Jákob Kohén ellen, akik péntek este erőszakkal kiharcolták a jaffai Ariana-kurvánházból Málká Mashiv fiatal lányt és egy taxiba kényszerítették. A lány segélykiáltásaira egy rendőrfőnök lett figyelmes, és kiszabadította. A négy fiatalember tagadta bűnösségét és azt állította, hogy a lány a maga akaratából tartott velük. Jákob Kohén kijelentette, hogy semmi köze az ügyhöz, ő csak a taxi sofőrje volt. A vizsgálóbíró nem adott hitelt a védekezésnek és elrendelte a vizsgálati fogságot.

Uj település a Negevben

Uj kibuc telepszik le holnap az Észak-Negevben. Az új kibuc neve Or Hánér és az Ichud Hákvucot Vehákibucim Mápájmogzalomhoz tartozik. Az új települők eddig Givát Zeldon éleket. Csatlakozik hozzájuk a Háoóár Háóvéd (ifjú munkások) egy csoportja. Az új kibuc termőföldje jó, a környék gazdag csapadékban, ami lehetővé teszi a különböző mezőgazdasági ágak kifejlesztését.

Ujabb szabotázs Libanonban

Beirut (Reuter). Libanonban tovább folynak a szabotázsakciók és a hatóságoknak még nem sikerült a merénylők nyomára jutni. A tegnapi virradó éjjel két dinamitgolyó robbant Beiruttól 20 kilométerre az egyik csendőrségi lakotanya épületének tövében. A robbanás csupán anyagi károkat okozott és sebesülés nem történt. Egy hét alatt ez a harmadik szabotázsakció Libanonban.

SZEMÉLYI HIREK

Arje Levávi, Izráel belgrádi követe vasárnap szolgálati idejének leteltével visszatért az országba. A repülőtéren közölte az újságírókkal, hogy amióta utoljára találkozott Titóval és az közölte vele, hogy hajlandó Izráelbe látogatni, nem történt semmiféle előrehaladás ezen a téren. Arje Levávit a külügyminisztérium helyettes államtitkárává nevezték ki, míg az új belgrádi követ A. Dárom lesz, aki eddig Izráel athéni diplomáciai képviselője volt.

Francia—spanyol közeledés

Madrid (Reuter). — A tegnapi jött először létre közvetlen kapcsolat magasrangú francia és spanyol politikusok között. A megbeszélt Maurice Faure francia államminiszter és Fernando Maria de Castiala spanyol külügyminiszter között folyt le, abból az alkalomból, hogy San Sebastian spanyol nyaralóhely vendégül látta a szomszédos francia Biarritz turistáit. A két miniszter között lefolyt beszélgetésről kiadott közlemény csak annyit árul el, hogy a két miniszter között Francia országot és Spanyolországot érintő tárgyalások folytak. Diplomáciai körökben valószínűnek tartják, hogy a két miniszter az északafrikai helyzetéről, valamint arról a lehetőségéről tárgyalt, hogy Spanyolország csatlakozzék a közös európai piacokhoz.

HABIMAH

Tel-Aviv, aug. 26., hétfő
A „FECSEK”
A MAYUMBA PARTJÁN
Beér-Seva, aug. 26., hétfő
ANNE CHRISTIE

Uj Jiddis Színház

Renée Glickman és Zalmán Kalesnikov
Kfár-Szába, aug. 26., hétfő
MAJN TATNSZ CHASZENE

A TEL-AVIVI MOZIE HETI MÜSORA:

ALLENBY: A hercegné és a kalos ARMON DAVID: Albert R. N. GAPON: A csendőrné a Mori's e'ceg Echappé
CHÉF: Happy ever after
DAN: Strogoff Mihály
EDEN: Boot polish
ESZTER: A másik nem
MIGDALOR: Le Monde du Silence
MATMID: Autótolvajok.
MOGRABI: A menyország és polkol közt
OPHIE: Viharokapont
ORION: Dunja
SDEROT: Detektív történet
TAMAR: Vissza az örökzöld sághól
TCHÉLET: Jégünnepély
YARON: Tradita
ZAMIR: Dan és Szandja

Megkezdődött a munka az Ata-gyárban

A lemondott két munkás fejéért 15 ezer fontot kaptak

Haifa. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap reggel ért véget az Ata-gyár munkásainak három és fél hónapos sztrájkja és az üzemben részlegesen megindult a munka. A munkások egy része takarítással és a gépek bejáratásával foglalkozott és míg egyes osztályokon megindult a termelés, más osztályok, amelyek a félig kész árut dolgozzák fel, egyelőre még nem kapcsolódtak be a gyártási folyamatba.

A munkások körében „Sehechejani” hangulat uralkodott és rendezavarásra sehol sem került sor. Előreláthatólag a hét végére úgy a kfar-atai, mint a kurdánii üzemek teljes gőzzel fognak dolgozni. A haifai Hsztadrut tanácsa tegnap este a Bétjenuháiban nagygyűlést tartott, amelynek során mérlegre tették az Ata-sztrájk eredményeit.

Joszef Almogi Kneszet-képviselő, a haifai Hsztadrut főtitkára, akinek pozíciója a sztrájk vezetése miatt belső Hsztadrut- és Mápaj-körökben erősen megrendült, — a napokban szabadságra megy. Azok a híresztelések azonban, amelyek külföldi kiküldetését, áthelyezését, vagy „feléle buktatását” terjesztették, hivatalosan nem nyertek megerősítést.

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap fény derült arra, hogy milyen körülmények között mondták le állásukról Joszef Schmetterin és Heinrich Cimet Ata-munkásokat. Kiderült, hogy még szerdán, amikor a Hsztadrut képviselői Haifán Moller igazgatóval tárgyaltak a sztrájk beszüntetéséről,

egyidejűleg a két munkásal is beszéltek, akiket rá akartak venni arra, hogy jószántukból nyújtsák be lemondásukat.

A két munkás a haifai munkástanács intencióinak értelmében erre nem volt hajlandó.

Csütörtökön délután a két alkalmazottat Tel-Aviba ren-

Elszigetelik Marokkó és Algír határát

Oran (AFP). — Andre Maurice francia hadügyminiszter tegnap megtekintette az Oranban állomásozó francia egységeket, majd sajtókonferenciát tartott, amelyen kijelentette, hogy folyó a megerősítési munkálatok az algíri és marokkói határ teljes elszigetelésére. Maurice barátilag nyilatkozott a független Marokkóról, de ugyanakkor kijelentette, hogy Franciaország a legerélyesebben fog reagálni a Marokkóból kiinduló minden algíri terrormegmozdulásra. A Marokkóból csempészett fegyver cseh és angol gyártmányú. Az utóbbi az angoloknak Szezból való kivonulása után a suezai rakétákról Egyiptom birtokába került — mondotta a francia hadügyminiszter.

EGY MONDATBAN

Algíri terroristák egy párisi szállodában meggyilkolták egy francia-barát honfitársukat, egy másikat pedig megsebesítettek.

Von Brentano nyugatnémet külügyminiszter tegnap közölte, hogy a Nyugat-Németország és a Szovjetunió között folyó tárgyalásokat csak a Bundestag-választások után fogják folytatni.

A Batory lengyel személyszállító hajó utasai közül 17 lengyel kiránduló Kopenhágában maradt és politikai menedéket kért.

delték, ahol a Hsztadrut ügyvezetésének több tagja tárgyalat velük.

Fejenként 15 ezer fontot ígértek nekik, amiből új lakást vásárolhatnak, miután a kfar-atai sikunjukat elhagyják.

Schmetteringnek ezenkívül részlegesen megvásárlását ajánlották az Eshednél, ami biztosíthatja megélhetését. A két munkással való tárgyalás a késő éjszakai órákig tartott, eredmény nélkül.

Másnap, pénteken reggel a Hsztadrut képviselője Jeruzsálemba utazott, hogy résztvegyen Agránát bírónál

megtartandó döntőbíróági tárgyaláson. Közben az Ata két munkása újabb kapcsolatot keresett a Hsztadrut vezetőivel, miután a rájuk nehezedő nyomásnak nem tudtak ellenállni. Lávon főtitkár ekkor már nem volt található a Hsztadrut épületében, mert rosszullete miatt kénytelen volt munkáját félbeszakítani.

Az ügyvezetés tagjai közül csak Szentá Jozseftól asszony volt hivatali helyiségében, akivel az Ata munkásai szóbelileg közölték, hogy elfogadják a Hsztadrut feltételeit.

Az ócskavas kiviteli botrány a felsőbíróóság előtt

A Vinograd-cég azzal vádolja a Kur-vállalatot, hogy exportálni akarta a neki adott árut

Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy a jeruzsálemi felsőbíróóság kötelezte a kereskedelem- és iparügyi minisztert, valamint a minisztérium magasrangú hivatalnokait, indokolják meg, miért nem engedélyezték a Vinograd-testvérek cégnek 850 tonna ócskavas külföldre szállítását. A jeruzsálemi felsőbíróóság tegnap kezdte meg az ügy tárgyalását. A Vinograd-testvérek ócskavas és bádoghulladék gyűjtésével foglalkoznak és azt preblit formában exportálják.

Az üzem 190 munkást foglalkoztat.

Április hónapban a Vinograd-cég engedélyt kapott tízezer tonna jóminőségű ócskavas exportálására. Miután két küldemény már útnak indult, a kereskedelem- és iparügyi minisztérium értesítette a céget, hogy kiviteli engedélye érvényét veszítette és így 850 tonna ócskavas, amely már berakodásra készen állt a kikötőben, ittrekedt. Mint-hogy a Vinograd-cég már kibérelte a szállítást lebonyolító hajót, minden napi vá-

rakozás nagy összegekbe kerül a vállalatnak.

A Vinograd-cég azt állítja, hogy a Kur azért járt el a kiviteli engedély megvonása érdekében, hogy átvegye az ócskavasat és külföldre exportálja, mert ezt az áruját nem tudja feldolgozni kohóban. A felsőbíróóság kihallgatta a kereskedelem- és iparügyi minisztérium exportosztályának vezetőjét, Haezrácht, aki közölte, hogy a Vinograd-cég csak olyan ócskavas kivitelére kapott engedélyt, amely nem használható a hazai vasöntődékh számra. A 850 tonna ócskavas kivitelét azért nem engedélyezték, mert az nem felelt meg a kiviteli engedély feltételeinek. Az izraeli vasöntődékhben csak azt az ócskavasfajtát tudják használni, amelyet nem fed rozsdá és egyéb szennyréteg. Haezráchi elmondotta, hogy a 850 tonna ócskavassal kapcsolatban nem a minisztérium szakértői nyilatkoztak véleményét, hanem a Kur szakértői, akik azt állították, hogy ez a tétel „tisza ócskavas, tehát alkalmas a hazai vasöntődékh számára.”

Olsán felsőbíróági elnök itt megjegyezte, hogy a kérdés nem az, hogy a Kur-vállalat meg akarta-e venni az ócskavast, vagy sem, hanem az, hogy a Kur tudja-e használni ezt az ócskavasfajtát. Haezráchi erre azt válaszolta, hogy nem áll módjában a Kur nevében megcáfolni a Vinograd-cég állításait.

A Kur nem képviseltette magát a tárgyaláson. A felső bíróóság hétévre halasztotta a tárgyalás folytatását és fel-szította a feleket, hogy köz-ben igyekezzenek részleges megegyezést elérni.

Hogyan szerezhet Izrael orosz fegyvereket

London (STA). — W. Whyatt, volt angol munkáspárti képviselő, a Raynolds News című lap külügyi szakértője legutóbbi cikkében azt jósolja, hogy „Izrael újabb szovjetfegyverhez juthat, ha háború törne ki közöttük és Szíria között. Amennyiben ugyanis Szíria megtámadná Izraelt, az oroszok nem segíthetnek önkéntesen, mert ez világháború kitöréséhez vezetne. Szíriának — Whyatt szerint — nincs jelentősége a Közelkeleten. Ez az ország csupán eszköz az oroszok kezében! A jelenlegi riadalom ellenére — állítja a cikkíró — könnyen előfordulhat, hogy az oroszok végül is rosszabb helyzetbe kerülnek. Mi annak idején Port Szaidal kapcsolatban az angolgyűlésben egyetértettük az arabokat. Az oroszok ugyanezt érhetik el szíriai működésükkel.”

Uj nyugati lefegyverzési javaslatot terjesztenek be a héten

Utána három hétre elhalasztják a konferenciát

London (Reuter). — Beavatott körök véleménye szerint a nyugati nagyhatalmak valószínűleg még a hét folyamán betervezik a teljes lefegyverzési javaslatot a Szovjetunió képviselőinek a Londonban ülésező lefegyverzési bizottságban. A nyugati javaslatot néhány nappal ezelőtt az Atlanti-szövetség tagállamai elé vitték és annak jóváhagyása után a lefegyverzési bizottságban helyet foglaló négy állam, Amerika, Anglia, Franciaország és Kanada közös javaslatként terjeszti ezt a Szovjetunió elé.

A nyugati hatalmak hajlandók két évre megszüntetni minden atomrobbantási kísérletet, ha a Szovjetunió ugyanakkor elfogadja a javaslat más pontjait is, mint amilyen a szárazföldi hadseregek fokozatos lefegyverzése, valamint a szárazföldi és légi ellenőrzés.

Valószínű, hogy a szovjet-kormány három héten át fogja felülvizsgálni a nyugati javaslatokat és a lefegyverzési bizottság csak ennek az időnek elteltével ül majd ismét össze.

Jeruzsálem felkészül a jubileumi évre

Gerson Agron, Jeruzsálem város polgármestere és a városi tanács más tagjai tegnap a városházán megtartott újságíróértekezleten beszámoltak a város jövővi költségvetéséről és a főváros fejlesztésével kapcsolatos tervekről.

Az új költségvetést, amely 10 millió fontos rendes és 14 millió fontos fejlesztési költségvetésből áll, már betervezték a belügyminiszterhez jóváhagyás végett. A jövőre előirányzott fejlesztési előirányzat a múlt évi- nek a háromszorosa.

Gerson Agron polgármester kijelentette, hogy a megnövekedett költségvetést nem újabb, vagy felemelt adókkal szándékoznak egyensúlyozni, hanem azzal, hogy megfelelő eszközöket fogad-natosítanak majd a teljes adóbehajtásra. Ha ez sikerrel jár, nem fog sor kerülni adóemelésre — mondotta.

Háchevrá Hákalkálit Lirusalajim B.M.

KÜLÖNBÖZŐ NAGYSÁGÚ

ipari helyiségeket

AJÁNL BERBE IPAROSOKNAK ÉS UJ OLEKNAK A VÁROS KÖZPONTJÁBAN.

(Uj oléknak engedmény.)

Felvilágosítás: Háchevrá Hákalkálit Lirusalajim B.M., Ézor Hátáaszija, Mekor Baruch, Jeruzsálem, POB. 1241.

Megkezdtek a tojásosztást

Az országban megkezdtek a tojásadagok kiosztását. A fejadag személyenként négy tojás a 328-as szelvény ellenében. (Ideiglenes lakosoknak 74. szelvény.) A kiosztás a fűszerüzletek útján történik. A fogyasztói árak a következők: különleges extra minőségű 130 pruta, extra 120 pruta, álef 110 pruta, bét 95 pruta, gimel 70 pruta. A fogyasztók a tojásminőség 75 százalékát extra és

álef minőségben vehetik át. A gimel minőséget nem adagolják.

Jeruzsálemben az álef, bét és váv, gimel szelvényvel rendelkező gyermekek számára a váv, Tene és El-Al fiókokban folyik a tojásosztás. A kórházaknak és intézményeknek a Geula-negyedben levő Tnuva-központ hoz kell fordulniok tojáskiváltás ügyében.

Izrael öt éven belül atomenergiából termel villanyt

— mondotta Bergmann professzor Buenos Airesben

Buenos Aires, (STA). — Ernst Bergmann professzor, az izraeli atomenergia bizottság elnöke argentinai körútja alkalmával beszámolt az Izraelben folyó atomkutató tudományos munkáról. Bergmann professzor, aki az egyetem barátainak szövetsége és az Izrael-Argentin kulturális kapcsolatokat ápoló társaság meghívására érkezett Argentínába, körútja során hangsúlyozta, hogy Izraelnek nagy szüksége van atomkutatókra. Kijelentette, hogy Izrael jövője nem a petróleumtól, hanem az atom energiától függ. Jelenleg 100 atomtudós dolgozik Izraelben és remélni lehet — mondotta — hogy öt év múlva a nevelési foztárból nyert urániumból villanyenergiát fog-nak előállítani.

Bergmann professzort Argentínában meleg fogadtatásban részesítették és több-

bek között a buenos-airesi hitközség fogadást rendezett tiszteletére.

Nem érkezett szovjet katonaság Kasmirba

London (Reuter). — Az indiai főkörmányzó tegnap minden alapot nélkülözően nyilváníttotta a pakisztáni külügyminiszter azon kijelentését, hogy szovjet katonaság érkezett Kasmirba. A pakisztáni külügyminiszter azt mondotta a parlamentben, hogy orosz repülőgépek szálltak le Kasmirban. Az indiai szóvivő hozzátette, hogy ez a kijelentés „tipikus pakisztáni propaganda”, amely a kasmíri problémának az UNO-ban való közeli tárgyalásával van kapcsolatban.

Az izraeli diákok átütő sikere Hollandiában

1500 delegátus megtanulta az izraeli dalokat...

Az izraeli diákszervezet táncgyűjtése néhány nappal ezelőtt érkezett Hollandiába, ahol részt vesz az ifjúsgói diákszállások nemzetközi kongresszusán. A táncgyűjtés mindenütt hatalmas sikert aratott és általános vélemény szerint a legjobb valamennyi táncsoport között. A táncosokat felkérték, hogy vegyenek részt a záróünnepélyen, azonkívül a holland televízió is közvetített műsorukat. Az izraeliek állítják, akik azt állították, hogy ez a tétel „tisza ócskavas, tehát alkalmas a hazai vasöntődékh számára.”

Olsán felsőbíróági elnök itt megjegyezte, hogy a kérdés nem az, hogy a Kur-vállalat meg akarta-e venni az ócskavast, vagy sem, hanem az, hogy a Kur tudja-e használni ezt az ócskavasfajtát. Haezráchi erre azt válaszolta, hogy nem áll módjában a Kur nevében megcáfolni a Vinograd-cég állításait.

Az izraeli diákok átütő sikere Hollandiában. A táncgyűjtés mindenütt hatalmas sikert aratott és általános vélemény szerint a legjobb valamennyi táncsoport között. A táncosokat felkérték, hogy vegyenek részt a záróünnepélyen, azonkívül a holland televízió is közvetített műsorukat. Az izraeliek állítják, akik azt állították, hogy ez a tétel „tisza ócskavas, tehát alkalmas a hazai vasöntődékh számára.”

Megjelent az adófizetők 1954 évi lajstroma

20.826 alkalmazott és 35.800 vállalat...

A jövedelmi adófelügyelő-ség tegnap tette közzé az 1954—55-ös költségvetési év adófizetőknek névjegyzékét. A négykötetes könyv összesen 1500 oldalra terjed és 66.691 önálló keresőt, 20.826 alkalmazottat, 123 kibucot, 101 bankot és hitelintézetet, valamint 35.800 vállalatot foglal magában. A könyv számszerűsíti a harmadik, amióta érvénybe lépett az adófizetők nevének és keresetüknek jegyzékbe foglalásáról szóló törvényt.

Zeév Sáréf, az állami jövedelmek országos felügyelője sajtófogadás keretében közölte, hogy a könyv előállítására 80 ezer fontba került. J. Erlich, aki a könyv szerkesztési munkálatait vezette elmondotta, hogy a könyv különböző körzetek szerint ABC sorrendben ismerteti az adófizetők neveit és jövedelmét. Szaknévsort takarékosági szempontból nem mellékeltek a könyvhöz, melynek megszerzése 100 napig tartott.

A könyvben azokat az önálló keresettel bíró személyeket tüntették fel, akiknek évi keresete 1954-ben meghaladta a 2400 fontot, az alkalmazottak közül pedig azokat vették fel a jegyzékbe, akiknek évi keresetük az említett évben 3600 fontnál magasabb volt. Így tehát csak kisszámú és magasrangú állami hivatalnok került a jegyzékbe. A vállalatoknál nem vették figyelembe a jövedelem nagyságát. A vállalatok élen jövedelem

Az Interparlamentáris Unió londoni konferenciája előtt

Genf (Reuter). Erzsébet királynő szeptember 12-én nyitja meg Londonban az Interparlamentáris Unió kongresszusát, amelyen 47 állam törvényhozó testülete 500 képviselővel képviselteti magát. Az Unióhoz, amelyet 1889-ben alapítottak, legutóbb Gana, Líbia és Tunízia nyújtották be felvételi iránti kérvényeket. A kongresszuson, amely a 46-ik lesz az Unió megalakulása óta, tárgyalni fognak a menekültek problémájának megoldásáról, a szükségleti cikkek árának stabilizálásáról és a parlamenteknek a kormányok felett gyakorolt ellenőrzéséről.

Artur Krim, az amerikai United Artists filmgyár elnöke vasárnap egyhetes látogatásra Izraelbe érkezett. Krim látogatása folyamán megbeszéli a részleteket a Salamon király című film izraeli felvételeiről.

Gervai Sándor:

Őszinte beszélgetés Rózsa Marikával

Az utóbbi időben sokszor megfordultam abban a fűszerüzletben, ahol Rózsa Marika is vásárol.

A kereskedő, akinek a művészetéről alkotott fogalmak kimerítően egyeznek egy pinszki óhéderővendék régi módi felfogásával, többször meséli nagy büszkén, hogy neki milyen „előkelő” vevőkora van. Az ő kalácsára mond áldást pénzték esténként az egyik helyettes államtitkár, tőle vizslik a margarint a szomszédos bankigazgató feleségének és vele szokott háztartási kérdésekről beszélgetni egyik legkedvesebb vevője, Rózsa Marika, avagy szatocsunk meghatározása szerint „göveget Marika, hászáchkánit.”

A derék jó üzletos azonban, mint kiderült, lelke mélyén még ma sem hiszi fenntartás nélkül, hogy Marika, az ő mindennapos vevője, — színésznő.

Hisz olyan közvetlen, és annyira természetes, érvel a pult mögött állva — nehezen tudom felfogni, hogy színésznő. Ugy jön hozzám, mint a többi asszony-nép, semmiben sem különbözik tőlük...

Igy dörmög magában a csendes jeruzsálemi ucca élelmiszerboltosa. Az ő életfilozófiája a színésznőt suhanó luxusautóval, fényes és ragyogó ruhákkal, szédítő parfümáradattal körülvevett távoli és elérhetetlen messzeségben látja. Nehez neki a mozivásznak ópiumát az izraeli élet valóságával közös nevezőre hozni...

LONDONBÓL VISSZATÉRVE...

Marika ugyanis a sikerek ellenére is közvetlen maradt és az epigonokkal ellentétben megőrizte pozitív, emberi magatartását. Beteges, sznobizmusra hajló világunkban ez talán furcsán hat, pedig az igazság, hogy a valóban nagy művészek a legtöbbször a legemberibbnek is. Ők megengedhetik maguknak, a féltékenységek nem...

A fővárosban ma sokat lehet hallani Marikáról. Londoni útjáról visszatérve ugyanis Jeruzsálembé költözött, ahol gyakran tart héber előadásokat. Egyszer a kormány Tájékoztatói Szolgálatát által rendezett előadások művészi részét, máskor pedig a város háza, a nemzeti intézmények vagy a Híszadatrut estjeit gazdagítja változatos, felelősen és színes műsorával.

Héberül, — héber közönségnek.

Az elmúlt hetekben felkérték Marikát, hogy szervezze meg és irányítsa a jeruzsálemi Híszadatrut kulturális tájékoztató és drámai stúdiót, amiből egy állandó fővárosi színházgyűjtés magját lehetne kialakítani. Marika

azonban gondolkodási időt kért, mert mint mondotta „különleges tervei vannak a jövőre” és még nem tudja, hogy egyáltalán módjában áll-e vállalni a drámai színházcsoporthoz vezetőjét.

FŐSZEBEP A HÉBER SZINPADON

Egy színész életében nincs megállás. Szerepek, színházak, rendezők egymást váltják. Ezt látjuk Marika hatalmas albumában is.

Budapest... Bécs... Tel-Aviv... London... Jeruzsálem...

... Burgtheater, ahol a kényes izlésű osztrák közönség előtt Rózsa Marika Hoffmann-szál „Der Turm” (A torony) című drámájának női főszerepét alakította. Rendezője a világhírű Leopold Lindtberg volt.

A tel-avivi Kameri-színház a következő állomás, ahol Marika négy éven keresztül,

egészen londoni utjág a szép szerepek sorozatát alakította nagy-nagy sikerrel. Több, mint száz előadáson keresztül játszotta a „Gyémántpatak kisasszony” című kínai színműben a Napnyugati Hercegnő szerepét, majd az „Örökös” Miss Montgomery-jével lépett a héber közönség elé. Ebben a szerepben Marika osztatlan sikert aratott és a héber színházi kritika az általános elismerés hangján nyilatkozott róla.

Később főszerepet kap a Kameri-színháznál. Ő játssza Molliére „Füvésny” című komédiájának Mariane-ját, akit a zsugori Harpagon és fia is feleségül akarnak. Kisebbszerepekben is feltűntetést kelt. Malkin az ismert héber színházi esztéta a „Vacsoravendég” bemutatója alkalmából azt írta, hogy Mirjam Nevo (a magyar közönség Rózsa Marikája) olyan alakítást nyújtott, ami megmutatta, milyen mély és nagy művésznő áll a szerep mögött...

A MAGYAR EGYÜTTES SZTARJA

Ez természetesen nem minden, csak néhány lap a vaskos albumból, amelynek

lapjairól most a „magyar” sikerek láncolata tárul elénk. Az izraeli magyaryelvű színházcsoporthoz vezetőjét, az izraeli Pásztor Béla számos női főszerepet bízott rá. És így történt, hogy Marika a Molnár-darabok híres nőalakjainak egész sorozatát hívta életre.

Játék a kastélyban... Az ördög... A becsületes megtaláló... Liliom...

A lapok és kritikások megemlékeznek Rózsa Marika művészi teljesítményének, képességének és sikereinek az elismerésében. Itt fekszik előttünk például a Lilliomról szóló egyik beszámoló, ahol Abádi Ervin azt írja, hogy „Julika szerepének alakításával Rózsa Marika a nagy tragikák sorába emelkedett. Rózsa Marika, a Teatron Kámeri művésznője Julika szerepében minden eddigi Julikák között, Varsányi Irén Julikáját is beleértve, a legelsőként került egy sorba, mi, a magyar jisiv, büszkék vagyunk arra, — írja Abádi — hogy Rózsa Marikát mi adtuk a héber színpadnak.”

Es az előadóművészet terén?

Sokan állítják, hogy Marika mint előadóművésznő talán színpadi teljesítményeit is túlszárnyalja és eredeti stílusával uttoró szerepeket be ezen a téren. Az államelnöki palotában a magyar jisiv tiszteletére adott fogadáson, mint emlékeztet, Rózsa Marika volt az est egyik fénypontja. Az államelnök és hitvese szívélyes lelkesedéssel fogadták Marika héber műsorát, sőt Rachel Pen-Cvi asszony, az elnök neje annyira hatása alatt volt Marika előadásánál, hogy a jelenlévők nagy óvációjával mellett megcsókolták felépése után.

Az elnöki palotában aratott sikereiről így írt akkor Barzilaj István: „... a nagytehetségű előadóművésznő a kifejezés legegyszerűbb eszközeivel és egyben olyan művészi tökélytel interpretálta a verseket, hogy ezrei a legnagyobb szavalóművésznők sorába emelkedtek...”

ROZSA MARIKA — ANNA FRANK

Uj feladatáról, az Anna Frank naplójának címszerepéről kérdezzük. Marika a következő vallomásként határozta választ adja:

— Hígyje meg, kedves Sándor, hogy kivételes örömmel készülök Anna szerepére — magyarázza Marika — mert ez a szerep alkalmas arra, hogy felidézzen gyermekkoromat, amikor még magam is naplót vezettem és... és feltétel nélkül hittem azokban az eszményekben, amelyek Anna Frank kis világának erkölcsi alapjait képezték. Azt hiszem, nincs ma a világot körülvevő emberek között olyan közeli érzék magamhoz, mint az ellentétes érzelmek játéka közepontjában álló csodálatos amsterdami zsidó kislány alakja.

Eddig az interjú. Most azonban felvetődik egy elvi kérdés. Ki látja jobban a színésznő igazi lényét? A színikritikus, aki színpadi játékát elemzi, vagy a riportert, aki a színésznő magánéletét szeretné megismerni, hogy felfedezze a „művészt papucsban”?

Ugy tünik nem tévedünk, ha Rózsa Marika esetében a jeruzsálemi fűszeres megállapítását is figyelembe vesszük.

... aki ilyen egyszerűen és olyan, mint a többi vevő...”

Igen. Ez az emberség a forrása Rózsa Marika minden igényt kielégítő virtuóz művészetének.

A halhatatlan antiszemitizmus

Irta: Takács István

Most, hogy utólrta Francia Kiss Mihályt az igazság, felrajzanak az emlékezetemben a fehérterror áldozatainak alakjai, köztük a derék barátomé, Nemes Gusztáv tanáré is.

Nemes tanár úr a kecskeméti állami főreálban tanította a német és a francia nyelvet. Nehéz kenyer volt a „híros város” nebulóinak a fejébe verni Heine és Voltaire szépségeit, de Nemes tanár úr csinálta: becsülettel, tudással és szeretettel. Még két szerepe volt Nemes tanár úrnak: pesti nővérei és Páris!

A karácsonyi és a húsvéti szünetben Pestre utazott, a nagy vakációban pedig Párisba zárandokolt. Ilyenkor azután annyi nyugateurópai kultúrával telítődött meg, hogy egy esztendőre el tudta viselni a bugaci légkör nehezégeit.

1914 júniusában Párisban érte. Csak augusztus végére tudott hazavergődni, pontosan a tanévnyitói tanári értekezletre, melynek az volt a legizgalmasabb pontja, hogy Feinhübel Márton, az iskola másik német-francia szakos tanárát Deésre helyezték.

Feinhübelnek háza volt Kecskeméten és az apósa készült kiadni az örökösöket a gyerekeinek. És most jön ez az átkozott áthelyezés! El lehet kötyvetélni a házat. És kire lehet bízni azt a jó finom öt hold szülő-örökséget? Mert a testvérekre nem! Azok meglopják az embert elől-hátul!

A tervek közt esetlő-botló társaságban egyedül Nemes kolléga állt elő praktikus tanáccsal.

— Idenézzetek, kollégák. Nekem edes-mindegy, hogy hol ütöm fel az agglegény-tanyámat. En megyek Marci helyett Deésre. — A miniszter jóváhagyta a cserét, Nemes tanár úr pedig Feinhübelék sűrű hálálkodásai és a kollégák dicsérő áradásai közepette elutazott Deésre.

De nem érezte jól magát a románok közt! „Hazavagyott” a magyar testvérek közé. Mikor a románok 1918-ban átvették a hatalmat Erdélyben, nem vállalt állást, hanem „hazajött”. Egyenesen Kecskemétre.

A „híros város”-ban akkor már nagyot fordult a világ. Volt szállásadója kijelentette, hogy ez az ágában sincs újra zsidónak adni bérbe a szobát. A „magyar” ismerősök átmentek az utca másik oldalára, hogy ne kelljen találkozniuk vele, a zsidók pedig aggódva csodálkoztak, hogy nem talált magának, okos ember létére, jobb helyet, mint Héjjas Iván és Francia Kiss Mihály működési területét.

— Szántszándékkal jöttem ide. Ebben a városban a családok száza is volt tanítványaim ezrei emlékeztetnek tisztes munkámra és szízsáztalékos magyarságomra. Roszszul látjátok a dolgokat és nem vagyok hajlandó követni benneteket hisztérikus rémlátásaitok útján... Az iskolát nem fertőzte meg Francia Kiss Mihály szeileme.

Az iskolában a kollégák hiányos mondatokba tömörített gyors üdvözlésekkel fogadták, de aztán mindenkinek sürgős dolga akadt és faképnél hagyta.

Azon vette magát észre, hogy egyedül van a hatalmas teremben. Azaz mégse: a győzedelmes fővezér képe, a viléz nagybányai tekintet lára a falról. Vértfagyasztó, hátronzongató tekintete: a sakál méri így fel az áldozatát.

Bizonytalan léptekkel imbolyog az igazgatói iroda felé. Mi ez? Uj névtábla: Feinhübel Márton igazgató.

— Az én Marci barátom — morfondíroz magában Nemes — tudás és humanizmus dolgában mégcsak arra se méltó, hogy megoldja a régi igazgató saruit, de nekem lekötöleztetem. Csak

másképpen fogad, mint ezek itt.

Tétován babráll a kilincsen, amely csak nehezen engedelmeskedik a szegény látogató egyre gyengülő akaratának. — Feinhübel még csak fel se tekint a hivatalos lapból, amíg az érkező el nem éri a hatalmas íróasztalt.

— Jó napot, kartárs. Már értesültem, hogy itt vagy. (Mi ez? „Kartárs” lettem az „édes Gusztikám”-ból?) Mi a szándékod a jövőt illetően?

— Nem vállaltam tanárságot a románoknál. A magyar tanügyet akarom szolgálni. A legszívesebben itt, Kecskeméten. Most, hogy igazgató lettél — gratulálok a kinevezésedhez — megüresedtek a német és a francia órák. Nem lesz nehéz a miniszter előtt megokolnod, hogy vissza kívánod állítani a régi helyzetet.

Feinhübel a „régii helyzet” szóra felpattan a székeréről, féllépcsényi távolságra közelíti meg a meglepett kérelmezőt és újra felméri: dühödt, de szótlan tekintettel, aztán rekedt-halkan sziszegi:

— A régi helyzetet pedig ajánlatos lesz elfelejtenünk 1919-et írunk. Magyar világban élünk. — Aztán felrántja az ajtót és egy „Mars ki!” gesztussal kiparancsolja a látogatót.

Nemes tanár úr nem is tudja hogyan, a Fő-utcán tartotta magát. Gépiesen csatlakozott az állomás felé. — Nagy tömeg várja a vonatot Pest felé.

— Nem kérdem, milyen volt a vizontlátás, szegény Gusztim; a képedre van írva. — Szólitja meg Neulaender, a gyufagyáros.

— Szörnyű, szörnyű!

Nemes tanár úrnak már nincs önálló akarata. Sodródik, amerre az ár viszi. Egy vagyonban találja magát. Kerekforgás zaját hallja maga alatt, de hogy mióta utazik és hogy hol jár vele a vonat, arról fogalma sincs. De nicsak. Fékneknek. Zökkenés. A vonat megáll.

— Mi az, Pesten vagyunk? Nem, csak Orgoványon. Kár. Van még másfél óránk. Gondolkozzunk csak egy kicsit a történeteken és a tennivalókon.

A szomszéd fülkéből vitakozás és dulakodás zaja közeledik. Valaki felszakítja az ajtót, fegyveres alakok tödülnek be rajta, egy rézsűk mindjárt elállja a kijáratot.

— Kommunisták kiszállni! — Mi ez? Neulandert, a gyufagyárost taszigálják kifelé, utána Steinert, a nagykereskedőt... A szomszédok

már Nemes tanár urat mutogatják a fegyvereseknek. Az egyik már itt is van, kiemeli a helyéről és tuszkolja kifelé. — Itt nyilván valami tévedés van, legalább is az ő személyével kapcsolatban.

— Kérem én még életemben nem láttam kommunizistát. Az egész kommunizmus alatt Erdélyben életem!

Az állomásépület előtt meglátja Francia Kiss Mihályt. Jól ismeri. Egyik tanítványának a bátyja. Odaigyezik hozzá, beszélni akar vele. Az észre is veszi: egy rugással visszalátja a fegyveres gyűrűbe.

— Pista, te — kiált az egyik fegyveresre — erre a zsidóra vigyázz, ez derék ember: egy marékka kevesebbet tömésse bele.

A nővérek hiába várták Gusztit. Csak mikor a nyugati közvélemény nyomása alatt a horthyfasizta kormány kénytelen volt eljárni indítani a fehérterror hóhérai ellen — derültek ki az orgoványi rémségek részletei. — Az áldozatoknak maguknak kellett megszánniuk a sirjukat, azután megtömték szájukat lógnajjal és megfojtották őket.

Francia Kiss Mihálynak egyetlen hajászála sem görbült meg Orgovány és a többi gazsága miatt. Becsületben, vagyonban gyarapodva haladt öregsége útján. Megérte tanítványainak roppant teljesítményeit 1944—45-ben. S ki tudja, mekkora karriert fut még be, ha a szövetéses hatalmak hadereje véget nem vet a fasiszta garázdálkodásnak.

1945-ben Francia Kiss Mihály kénytelen illegálitásban vonulni. Hűségese barátai kezébe és szemek 12 esztendőig őrzik az „ébredő nemzet” öntudatát e véreskezű lovagjának a biztonságát. — 1956 októberében végre úgy látszott, hogy újra felvirrad Francia Kiss Mihály napja. „Icig, nem viszünk Auschwitzig!” Ez lett az új nemzeti jelszó és gyakorlati program.

Ezuttal talán még alaposabb munkát végeztek volna, ha közbe nem szólnak az ellenelők. Francia Kiss Mihály bujtatói bírókésre kerültek, velük együtt maga a „tisztos öreg” is.

Francia Kiss Mihály felakasztásával letörlesztett a magyar igazságszolgáltatás egy 38 esztendősi adósságot, de az antiszemitizmus magát nem végezte ki. Az antiszemitizmus halhatatlan Magyarországon. Legalább is addig, amíg a Nemes Gusztávok nem vonják le Orgovány, a többi pogron és az egész galuti élet tanulságait.

Szaud király csemetéi

Bhandoun, a hüvös, libanoni hegyi-nyaraló ilyenkor tele van a legkülönbözőbb nemzetiségű turistákkal: amerikaiak, angolok és európaiak, akik az arabiai olajföldéken dolgoznak; gazdag sejkék a perzsa öbölben; fáradt üzletemberek Beirútból. De bármily nagy is a tömeg, mindig akad hely azoknak, akik megfelelő öszszeköttetésekkel rendelkeznek.

A múlt hónapban, amikor 32 ragyogó összeköttetéssel rendelkező fiatal ember repült be Szaudi Arabiából, Bhandoun tárt karokkal várta őket. A vendégek valamennyien Szaud király, illetve fivére Feizál trónörökös fia (koruk 4 és 16 év között mozog) mindegyikük királyi vérből származó herceg.

A 32 herceg és 32 szolgáló a számára a vadonatúj Esplanada hotel két emeletét tartották fenn. 25 óriási vadonatúj amerikai autók és 25 középtemű libanoni soffőr várta hangos parancsszavukat. A menüt egész hó-

napra gondosan előkészítették; kedvenc ételük a birka-sült volt, melyet óriási ezüsttálakon szervíroztak a szálloda tetőtérzsán.

Éjszakánként a hotel különleges filmbemutatókat rendezett számukra (kedvenc sztárjuk Marilyn Monroe volt). Időnként a helyi hastáncosnők válogatott külföldi művészekkel rendezett látogatást tett a szállodában.

A kitünően nevelt hercegek közül a legnépszerűbb a négy éves, sánta kis Mas-hur volt, akit a múlt évben édesapja magával vitt amerikai körúrtjára. A szomorú szemű kislány amerikai gyártmányú járógécében egy jártéktrambit dudálva bicoggett a szálloda folyosóján.

A múlt héten a 32 herceg és kísérete összecsoportoltak és hazamentek. A vakáció szmláját, mintegy 100 ezer dollárt továbbították Szaud királynak.

(Newsweek)

Mibe kerül egy amerikai feleség?

Cassandra, a londoni Daily Mirror epóbe mártott tollu vezércikkírója (valódi neve: William Neil Connor) az amerikai személyiségek és életmód legfőbb kritikusa, mondhatni ellensége, ismét előjött sarkából, hogy ezúttal az amerikai nőre mérjen megsemmisítő csapást.

A gyűlöletlő sziszegő Cassandra ezt írja:

„Fizetési napon az amerikai nő valósággal lehámozza a dollárokat férjéről és a pénz hihetetlen könnyelműséggel pazarolja el — önmagára. „Évente nyolc milliárd dollárt költ, hogy eliktarkja meztelenségét és rokkantnak képzel magát, ha nem rendelkezik legalább egy kocsi-val.”

iszik. Kezében tartja a legfőbb erény és erkölcs monopóliumát, miközben az szatál alá „martinizik” bármely férfit. Barátuk között legkedvencebb téma férjük legyengült képességeinek megvitatása, miközben a szerencsétlen férj cilinderral a fején sétál az ágy alatt.

Miután sikerül párját a sirba kergetni, ez az „elkényeztetett szörnyeteg” arcátlanul, teljes hét esztendővel áll túl. Ami egészen természetes, tekintve, hogy az amerikai nő egyre izmosabb és nagyobb olyannyira, hogy az átlagos magasságu nylonba bujtatott gyönyörűség 2000-ben el fogja érni a 180 centimétert.

„Csoda, ha az amerikai faj nem hal ki.”

„Vízét prédikál és bort

FELMENTÉST KÉREK...

Samuel Leibowitz,
a nagy amerikai védőügyvéd
életregénye

Írta: Quentin Reynolds

(27)

— Miért nem?
— A grafológusok kétséget kizáró módon megállapították, hogy a váltásdíjlevelet csakis Hauptman írhatta. A levél egyes részletei, helyesírási hibái mind ezt bizonyítják. John Condon telefonszámát az egyik szekrény oldalán felírva Hauptman konyhájában megtalálták. A létra egy része Hauptman padlásának faanyagából készült. A váltásdíjat megtalálták a házában. Az Isidor Fischre vonatkozó elbeszélés teljesen abszurd valami. Asszonyom, én az aktákat oldalról-oldalra alaposan áttanulmányoztam. Számomra nincs kétség ebben az ügyben. Hauptmant nagyon is logikusan ki fogják végezni, ami nagy kár lesz, nem mintha tettéért az elektromos széket nem érdemelné meg, hanem, mert sírjába magával fogja vinni büntetésének nevét is. Pedig ezeknek is lakolniuk kellene.
— Hát nem megmondotta-e Wilentz államügyész, hogy Hauptman egyedül követte el a gyermekrablást?
— Itt téved az ügyész úr. Ezt a tettet nem lehetett egyedül elkövetni. Az a vékony létra, amelyet a bűnösök felhasználtak, három részből tevődött össze és alig ért fel az ablakdeszkáig, amelyen keresztül a babyt elrabolták. Ne felejtse el asszonyom, Lindberghék a gyermekkel és a hozzátartozóikkal addig az engelföldi weekendházban laktak. Fel kell tegyünk tehát egy fontos kérdést: Honnan tudhatta a létra készítője és az egész gáz-tett kitalálója, hogy hol van a gyermekszoba? Hogyan tudta a létrát ilyen pontos méretekkel elkészíteni. A válasz nagyon egyszerű: valaki, aki a körülményeket ismerte, az adta neki az információkat. Ezenkívül azt is tudni kell, hogy Lindberghék minden előzetes bejelentés nélkül költöztek az új hopewelli házukba. Csakis a személyzet tudta, hogy költözködés előtt állanak. A tettes tévedés nélkül már Hopewellbe jött, a létrát pedig pontosan a gyermekszoba ablakához állította.
— De magát a gyermekrablást miért nem tudta volna a tettes egyedül végrehajtani? — kérdezte McLean asszony.
— Gondoljon annak az estének klímátiikus körülményeire. Viharos szél volt. A rabló izmos kezével felkúszott az ablakra, mert a létra 72 centiméterrel rövidebb volt a kellőnél és belépett a gyermek szobájába. Egyetlen bűnöző sem, aki ép eszénél van — nem hagyta volna a létrát abban a viharban anélkül, hogy biztosítva legyen; amikor visszajött — még ott találja az ablak alatt. Hiszen ez volt az egyetlen visszavonulási útja. Nyilvánvaló, hogy a tettes a babyyal a karján nem mert volna a fölépcsőn leszállni, közben a könyvtárszoba mellett elmenni, ahol Lindbergh ezredes ült. Minden valószínűség mellett szól, hogy a tettest az ablak alatt büntérszóra várta, aki a létrát tartotta.
A gyermekrablót kivette a csecsemőt a bölcsőjéből, kezét a baby szájára tapasztotta, hogy cinyomja esetleges síró kiáltását és az ablakhoz közeledett. Véleményem szerint a tettesnek nem állt szándékában a gyerekekkel a karján lefele létezni a létrán. Ez még egy akrobatának is nagyon nehéz lett volna. Ezért, amikor az ablakhoz ért, a gyereket a büntérszóra akarta lenyújtani. A sötétségben valószínűleg eltévesztette a távolságot vagy pedig a gyereket egyszerűen kiejtette a kezéből. Azt hiszem, ez az incidens magyarázza meg azt a mély lábnyomot, amelyet ott a sáros talajon találtak a létra mellett. Mert a bűnösöd bizonyára lelépett a kavicsról a puha talajra, hogy a zuhanó gyereket elfogja. A baby minden bizonyosan súlyosan megsérült. Hauptman nagy izgalomban, alélyett, hogy lassan, óvatosan jött volna le, sietve kapaszkodott le a létrán, amely nagy súlya alatt hirtelen összetört. Lindbergh ezredes azt vallotta, hogy olyan valami zajra lett figyelmes, mely egy összetört láda ropogására hasonlított. Én azt hiszem, hogy Lindbergh a létra törését hallotta.
— És kinek a lábnyma lenne az? — kérdezte Mrs. McLean.
Leibowitz vállait vonogatta: — Ha Hauptman beszélne, csak akkor válaszolhatnék erre a kérdésre.
— Hát próbálja meg őt vallomásra bírni — mondotta a hölgy.
— Nem vagyok Hauptman védője és csak akkor beszélhetek vele, ha ő hív magához.
— Ezt majd el fogom intézni — mondta Mrs. McLean —, de aztán el fogja-e neked mondani, amit beszélt Hauptmannak és mit tapasztalt?
— Egész biztosan.
Leibowitz hazautazott New-Yorkba és néhány nappal később Richard Hauptman felesége jelentkezett nála telefonon. Arra kérte, hogy férjét sürgősen keresse fel a trentoni síralomházban. A beszélő-engedély rendelkezésére állt és Leibowitz rövidesen ott ült a század egyik legmegvetettebb bűnözőjének cellájában.
— Tudja, hogy McLean asszony megbízásából jövek? — kérdezte Leibowitz.
Richard Hauptman erős német akcentusával: — Igen, a feleségem elmondotta.
— Csak az igazságot szeretném hallani — mondotta Leibowitz. — Mind azt, amit ön neked most mondani fog, továbbítani fogom a kormányzóhoz, Mrs. McLeanehoz és mindenkihez, akit illet.
— Igen, igen — mondta Hauptman. — De nincs semmi mondani valóm, amit a világ nem tudhatna meg. Ártatlan vagyok és igazságtalanul tartanak itt.
— Erről majd később fogunk beszélni — mondta Leibowitz. Aztán kikérdezte a bánásmód felől. Szimpatikus beszédmodora lassanként megoldotta a megrogzott Hauptman nyelvét.
— Kérem, ugorjon fel és próbálja elérni a rácsot a cella ajtaja felett — mondotta mosolyogva Leibowitz. Hauptman meglepő könnyedséggel ugrott fel és megragadta a rácsot. — Fel tudna húzódszkodni is az állág? — kérdezte az ügyvéd. Válasz helyett Hauptman nyomban megcsinálta a gyakorlatot és kéréstől még vagy

tucatször. Ezek szerint Hauptman számára gyerekjáték volt felkúszni a rövid létráról a Lindbergh-baby szobájának ablakáig. És emellett Hauptman már egy éve a börtönben ült, nem gyakorolta az izmait. Fizikai kondíciója még tökéletes volt.

— Most pedig beszéljünk a gyermekrablásról!
— Erre nem is gondolok — mondta Hauptman — nem követtem el és nem látom okát, hogy foglalkozzam vele.
— De, ember, már egy teljes éve ül itt ebben a cellában. Mójában volt ezerszer át gondolni a dolgot. Bizonyára másképp követték el a bűntettet, mint azt Wilentz államügyész elképzei.

Hauptmann vállait vonogatta.
A bűnözőkkel való évtizedes érintkezés Leibowitzban kitünő pszichológust alakított ki. Minden gonosztevő hazudik. Még saját ügyvédje előtt is igyekszik a feketét fehérre hazudni. Leibowitz kipróbálta régi technikáját. Ha most majd megkérdezi, hogyan követték el a véleménye szerint a bűncselekményt, Hauptman bizonyára a valószínű homlokegyenest ellenkező előadásban fog válaszolni.

— Néhány nap múlva újból meglátogatom — mondta Leibowitz — közben gondolkozzon a dolgon és majd mondja el nekem, hogy a maga véleménye szerint hogyan rabolták el a gyermeket.

Leibowitz elutazott Washingtonba, hogy beszámoljon a történetéről Mrs. McLeannek, mikor feleségével, Bellával együtt belépett a milliomos "Barátság"-nak nevezett palotájába, csodálkozással látta, hogy a régi lyukas háztetőn keresztül esővíz csepeg alá a termekbe. Két hatalmas dán dogg feküdt a szőnyegen és csontokat rágtak.

Az ebédnél szóba került Hauptman magatartása. Leibowitz azt mondta, reméli, hogy rövidesen szóra fogja bírni. Aztán a hölgy briliáns nyakéjére terelődött a beszélgetés. McLean kiváltotta a zálogházából és okvetlenül meg akarta mutatni a vendégeinek. Leibowitz bosszúsággal látta, hogy a drága ékszereket. Leibowitz bosszúsággal zár sem volt. Minden kezdő számára is csak inasmunka volna kirabolni ezt a szekrényt. Leibowitz Bella kezébe vette a mélykéken csillogó ékszert és a nyakába akarta tenni.

— Kérem, ne, ne tegye — tiltakozott Mrs. McLean — mindenkire csak szerencsétlenséget hoz.

Amikor a Leibowitz házaspár elbúcsúzott, McLean asszony megkérdezte az ügyvédet:

— Reméli, hogy Hauptman végül megtörik és beszélni fog?

— Holnap vagy holnapután beszélök vele ismét. Hívjon fel majd, asszonyom és akkor megmondom, hogy véleményem szerint bűnös-e vagy sem.

A következő látogatás alkalmával Hauptman már hozzáférhetőbb volt. Leibowitz észrevette, hogy Hauptman legalább féltucatnyi képet őrzött cellájában a fiáról, Manfrédéről. Sokáig és meghatottan beszélt a gyermekéről. Könnyek szöktek a szemébe, amikor a képeket nézegette. Azt mondta Leibowitznak, hogy a maga részéről nem törődik a halállal, de a gondolat, hogy elítélte a gyermek megbélyegzettségét fogja jelenteni, rendkívül fájdalmas számára.

— Maga el akarta mondani nekem, hogy véleménye szerint, hogyan követték el a bűncselekményt — mondta Leibowitz.

— Igen — kapta fel mohón a témát Hauptman. — A bűnös papírelmezéből modelt készített a Lindbergh-ház keleti oldaláról. Létrán mászott fel az ablakba, majd a gyerekkel együtt a lépcsőn és a főbejáraton keresztül távozott.

— De Lindbergh ezredes, aki a lépcsőházra nyíló könyvtárszobában ült, bizonyára hallotta volna, hogy valaki lemegy a lépcsőn és kinyitja a kaput.

— Igy és nem másként csinálták a dolgot — mackakodott Hauptman.

— Nem, Richard, maga mást is tud — mondta Leibowitz — mondja meg az igazat és akkor van kilátás arra, hogy halálbüntetését életfogytiglani börtönre változtassák át.

— Én csak az igazat mondok — vélte dacosan Hauptman.

— Maga azt mondta az esküdtsek előtt, hogy a ládát a dollárokkal Isidor Fisch nevű barátjától akkor kapta megörzésre, amikor az Németségbe utazott. És ön csak akkor vette észre, hogy a ládában pénz van, amikor a kis láda a konyhaszekrényről leesett, kinyitott és a bankjegyek kihullottak belőle. Mondja, Hauptman, ha maga lenne esküdt, elhinné ezt a mesét? Egy szó sincs benne, ami valószínűleg hanzzik. Ön azt állítja, hogy Fisch ügyes gonosztevő. Hát Fisch nem gondolt-e arra, hogy ha ön felfedezi a ládában a pénzt, amelyről "legforróbb" pénze, hát nem fog Hauptman azonnal a rendőrséghez szaladni és őt feljelenteni? Richard, maga azt is elmondta, hogy Fischnek még pénzszerénye is volt, hát akkor miért helyezte el a dollárokat magánál, ami veszélyekkel járhatott?

Hauptman egy pillanatra gondolkodott és aztán azt mondta:

— Ez a Fisch-féle dolog tényleg furán hangzik.

— Mi volt a legsúlyosabb terhelő bizonyíték ön ellen?

— Az íráspróba — válaszolta a rab — ez is rosszul ütött ki.

— Hát persze, az esküdtsek is ezen a véleményen voltak. Mondja, miért nem vallja be az igazat? — akkor talán tudnék önnek valamit segíteni.

De Hauptman megint csak a vállait vonogatta.

— Beszéljünk részletesen az íráspróbáról. Emlékezzék vissza, a váltásdíjlevelemben a gyermekrablót egyes szavakat helytelenül írt. Emlékszik? Például: aláírass, aztán világosag, meg valloban. Amikor magát le-tartóztatták és felhívták, hogy írja le ezeket a szavakat,

pontosan ugyanazokat a hibákat követte el. Hogyan magyarázza ezt?

— Nos — kuncogott Hauptman — a rendőrök így, betű szerint diktálták a szavakat.

— De Hauptman, érte meg, ez nem lehetséges. Ha a szavakat betűnként diktálták volna magának, hogy a grafológusok a mikroszkóp alatt minden egyes betű után okvetlenül egy-egy hézagot találtak volna. Ezzel szemben a maga írása tökéletesen egybefolyó, hézag nélküli volt.

— Igen, én is látom, hogy ez az íráspróba is balulütött ki — válaszolta rezignáltan Hauptman —, de mit tehetek, ez már így történt.

Leibowitz ezután még számos más pontban bizonyította be, hogy Hauptman védekezése tarthatatlan. A bűnöző mindig csak röviden válaszolt: — Igen, ez hiba volt.

Az ügyvéd meg volt győződve Hauptman bűnösségéről, annál is inkább, mert Amerika leghíresebb emberének gyermekét rabolta el. Ez felett meg Hauptman pszichopatológiájának, egocentrikusságának és hiúságának. Amikor még Németországban élt, ki volt az első áldozata? Nem egyszerű polgár, hanem polgármester. A börtönből, ahova került, megszökött és akkor kihívta a közvéleményt, mert cellájában hivalkodó hangú cédulát hagyott, amelyen örvölve gúnyolódott. Amerikába potyautasként jutott, mindig a szenzációt kereste. Nyilvánvaló, hogy egy közönséges gazdag ember gyermekének elrablása nem elégítette volna ki Hauptman hírvágyó démonikus szomszúságát.

De miért hallgat Hauptman, miért nem nevezi meg büntetésait? — ezen törte fejét Leibowitz. Aztán megtudta az okát.

Mialatt Leibowitz mitem sejtve Hauptmant látogatta és bosszúsán látta, hogy nem tudja megtörni a gonosztevő hallgatását, Hoffman kormányzó detektívje, Ellis Parker más megoldáson müködött. Ez a detektív bizalmasa volt a kormányzóknak, aki elhitte neki, hogy biztos nyomon van az igazi tettes után. Nem fél kétség ahhoz, hogy a kormányzó jóhiszemű volt és őszintén meg volt győződve Hauptman ártatlanságáról. De semmitse tudott arról, hogy detektívje milyen eszközökkel próbálja megfogni a "valódi" bűnöst. A valóságban ez a modern Sherlock Holmes egyik fiát küldte New-Yorkba, hogy az állvilág három emberével együtt rajtaszással a baby elrablóján. Akit kiválasztottak erre a szerepre, Paul Wendel régi new jersey-i ügyvéd volt, akit erőszakkal elhurcoltak egy bronxi ház pincéjébe és ott akarták beismerő vallomásra kényszeríteni. Wendel persze nem akart vallani, mire a "nyomozók" középkori kínzóeszközökhöz folyamodtak, de ezenkívül modern égő gyufákat is dugdostak érzékeny testrészeibe. Miután már napokon keresztül étlen-szomjan, súlyos verések, kínzások között szenvedett, Wendel ügyvéd megengedte a dolgot, "megtört" és aláírta az elkészített vallomást, amely szerint ő szöktette meg a Lindbergh babyt. Wendel ezután New Jerseybe vitték, ahol különböző börtönök után végül Wilentz államügyész elé került. Wendel elmondta az ügyésznek, hogy milyen kínzásokkal kényszerítették ki belőle a vallomást, amire az ügyész azonnal szabadlábra helyezte.

Wendel kínzóit nem kerülték el büntetésüket, legalább is a Parkerek kivételével. New-York állama az ő kiszolgáltatásukat is kérte, de Hoffman kormányzó ezt megtagadta. A többiek azonban rövid újjárás után súlyos börtönt kaptak.

Leibowitz megdöbbenéssel értesült minderről és azt is megtudta, hogy mialatt ő délelőttön' int Hauptmant látogatta, ugyanezt tette Ellis Parker detektív, de éjjel és az "igazi" gyermekrabló elleni eljárás minden részéről informálta Hauptmant. Biztatta, hogy már csak napok kérdése az egész, aztán szabadlábra került. Leibowitz most már megértette, miért nem vallott előtte Hauptman. Ezért viselkedett úgy, mint aki egyáltalában nem hiszi el, hogy villamoszékre kerülhet. Hauptman az az igazi pokerjátékos volt, aki az utolsó pillanatig a royal flushben bízik és ezt a kártyát tartogatja a végére.

Ha Hoffman kormányzó nem a házidetektívjében bízott volna, hanem Leibowitzban, ha elfogadta volna Leibowitz tanácsát, hogy Hauptmanhoz utolsó útja előtt vigyék be gyermekét, Manfrédot, akit imádásig szeretett, akkor, Leibowitz véleménye szerint, az elvetemedett tettes végül is megtört volna és büntetését kiszolgáltatta volna. De Ellis Parker biztatására és a kormányzó éjjeli látogatásának hivalkodó és túlzó kiértékelésével, Hauptman az utolsó percig nem hitt abban, hogy végül tényleg kivégzik.

Vajon közöttünk éle Hauptmann gyilkostársa? Sohasem fogjuk megtudni, mert Hauptman hallgatagon, megrogzóttan és dacosan ült fel a villamoszékre, hogy gaztettéért lakoljon.

Az áruló sebhely

1.

A harmincas évek elején a new-yorki kerületi ügyészek legkiválóbbja James Garret Wallace volt, aki már bírónként müködik. Wallacet mérhetetlen gyűlölet töltötte el a bűnözők ellen és hosszú években keresztül, mondhatni, személyes bosszúhadjáratot folytatott az állvilág ellen. Az ő müködésének tudható be, hogy New-Yorkból az idők folyamán becsületesebb város lett. Vádiratát ő maga készítette elő a legalaposabb bizonyítási eljárás után és semmitse fogadott el valónak, csak, ha kétségtelen bizonyítékaik voltak. A perek ilyen gondossággal való előkészítésében nagyon hasonlított nagy ellenfelére, Samuel Leibowitzra. Ha a perek folyamán összerakultak, a hallgatóságnak mindig pompás dialektikai tűzijátékban volt része. Legérdekesebb ilyen bírósági találkozásuk a Brown-eset volt, amely nem is a per jogi jelentőségénél vagy a vádolt és tanuk rendkívüli személységénél fogva emlékezetes. Valóságban a per sztárja egy csúnya operációs varrat volt Rita Antonina asszony testén.

(Folytatása szordán)

Hannibál feltámadása

Írta: Dr. Benedek Pál

A könyveknek megvan a maguk sorsa, talán a régi mondás, de úgy látszik a novelláknak is. Két novella legutóbbi története bizonyítja ezt — mindkettőt évtizedek eltelte után vetette papírra két nagynevű magyar író, — s a novellák hősei feltámadtak tavaly. Filmszalagon születtek újjá, ezután pedig véletlenül bár, de érdekes szerepük lett a tavalyi magyarországi események utójátékában.

Hunyady Sándor kritikusi megegyeznek abban, hogy az író lelki világában kolozsvári „tanulóévei” hagyták a legmélyebb nyomot. Az egyik napilap munkatársa volt Kolozsvárott, s egyidejűleg önkéntes karpaszományos honvéd.

Egy úrcsalád lányának udvarolt, de nem volt igazi szerelem, csak olyan álmos kisvárosi fiú. A szerelem a cselédkorzon érte utol a fiatal újságról-katonát, amikor egy vasárnap délután munkatársaságban sétált arra, s megismerkedett egy jóképű erdélyi parasztlánnyal, Jakab Vilmmával. Szerelmek lettek egymásba, s a katona letagadta kilétét, hamarjában azt hazudta, hogy környékbeli nagygazda fia.

Igen ám, de kiderült, hogy Vilma éppen annál a családnál szolgál, ahová Hunyady udvarol. Egy ideig „kettős életet él”, mindkét kapcsolatot fenntartja, ám egyszer, egy születésnap vacsora ünnepi légkörében élére áll a konfliktus, s a nem mindennapi helyzet mozgatóerővé válik.

A család együtt ül a vacsora-asztalnál, a kisasszony, Pirikével szemben az önkéntes, de ezúttal civilben, elegáns zsemleszín ruhában. Nyílik az ajtó, találani kezd a cselédnő. Megismeri szerelmét, elcsapdáz, kintorog. A család természetesen észreveszi, hogy valami történt, de az önkéntes nem is próbál magyarázkodni, lecsapja az asztalkendőt, Vilma után rohan, de a lány úgy érzi, hogy rútul becsapták, s elhárítja közeledését.

— Hagyj engem a fiatalúr, mondja összetörten, majd kis motyójával a kezében elrohan, s az író soha többé nem látja Vilmat. A büszke lány emelt fővel indul a halálba.

„Bakaruhában” című novellájában írta meg később Hunyady Sándor ezt a történetet, majd évek múlva.

A B N É H E R Z L közleményei:

Kártyával egybekötött klubestek augusztus 26-án, hétfőn a Sávozy szálló kertélyiségében és hűtött termében, Geula 5. Kérjük, kártyát szíveskedjenek hozni. Vendégeket szívesen látunk.

Uj oléknak vezetőségünk tagjai rendelkezésre állanak.

Szeretetszomag küldését magyarországi hozzátartozói részére elintézzük. Előjegyzeteket klubnapjainkon a titkárságnál és a Heldiven optikai szakküzletben, Tel-Aviv, Allenby 86. A hálfaif és külső részre: Fischer Károly porcelánüzlet, Haifa Herzl 65.

visszaemlékezése között megírja, hogy pontosan így esett meg a valóságban is, csak a neveket változtatta meg, így lett az ő neve Laci a novellában.

Közel harminc esztendőig pihent a novella az író „Vöröslámpás ház” című kötetében, — a könyv címadó novelláját szintén kolozsvári élmények alapján írta Hunyady, — míg tavaly filmet írt a pompás történetből egy pesti író.

Néhány nappal a forradalom kitörése előtt fejezték be a film külső felvételeit Egerben, majd a kényszerű szünet után, pár hónappal később a műtermi felvételek is elkészültek, s a filmet igen nagy sikerrel mutatták be Budapesten. Tavasszal volt a bemutató és a sajtó, valamint a hivatalos szervek olyan egyetelmű hozsannával fogadták a Hunyady filmet, s önként adódott az elhatározás: Karlovy Várban ez a film képviseli majd az idén nyáron a magyar filmgyártást.

Am néhány nappal a hivatalos nevezési idő előtt olyasmiről történt, amire kevés példa van a filmvilágban.

A „Bakaruhában” című film címszereplőjét, Darvas Ivánt letartóztatták Budapesten. A forradalom másnapján egy nagy tömeg élén a Gyűjtőfőhad elé érkezett Darvas Iván, s a fegyveres tömeg a zárkák kinyitására kényszerítette az őrséget. A kiszabadult rabokat elsőként a művész üdvözölte, mégpedig nem is minden személyes elfogódottság nélkül, mert a rabok között volt a testvérbátyja is, akit nem sokkal előbb ítéltek 15 évre, mert egy politikai összeesküvés résztvevője volt.

A testvérbáty nyugatra távozott, Darvas Iván otthon maradt, s folytatta művészi pályáját. Befejezte a „Bakaruhában” forgatását, s hónapok múlva, amikor a „nagy tisztogatás” megkezdődött, — letartóztatták.

Eddig a történet első része. S most megkérdezzük az olvasó, miért „Hannibál feltámadása” a címe cikkünknek?

Nos, egy másik magyar író, Móra Ferenc is írt egy novellát, körülbelül szintén három évtized előtt, „Hannibál tanár úr” címmel. Véletlenül ugyancsak tavaly készült film a Móra novellából is, de néhány héttel előbb kezdődtek el a felvételek, s a bemutató még a forradalom előtt megvolt.

Móra Ferenc sohasem szerette a zajos irodalmi eseményeket, de ilyen mérsékelt sikerről még ő sem álmodott. A közönség kicsit unalmasnak találta a filmet és sokkalta a Mórától idegen, erőszakoltan a filmbe gyömöszölt aktuális politikai elemeket.

A film rekordidő alatt fejezte be pályafutását a budapesti mozikban, de úgylát-szik csak átmenetileg került a szalagtárba.

Amikor kiderült, hogy Darvas Iván letartóztatása miatt a „Bakaruhában” nem mutatható be a világvásáron, Hannibál feltámadt. Más új film nem volt a raktárban, s az illetékes szervek beneveztek Hannibált.

A csehszlovákiai versenyen magyar film évek óta nem nyert első díjat. De Hannibál — igazi hadvezérhez méltó módon — csodát művelt és kiharcolta az első fődíjat.

A „Bakaruhában” című filmet

Hunyady filmet természetesen a magyarországi mozik műsoráról is levették. Most pedig „írét vettük, hogy Darvas Iván a börtönben önkézelettel vetett véget életének.

A dráma tehát az Elet színpadán másképp jutott el a végkifejlésig, mint ahogy Hunyady papírra vetette. A novella és a film végére a cselédnő, Vilma halála teszi a pontot, ám a valóság most az operák tragikus befejezését produkálta.

A féfi főszereplő is meghalt. Finita la comedia.

KERESZTREJTVÉNY 255

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13					14	15		16			
17				18				19			
20			21	22				23			
24			25	26				27		28	
29			30					31		32	33
	34				35		36			37	
	38				39			40			
41		42						43			44
45	46	47						48			49
50		51	52	53	54					55	
56		57			58			59	60		
61					62			63			
64			65	66				67			
68								69			

Visszintez: 1. Nathan der Weise" szerzője. 7. Ismert izraeli író, dramaturg, kritikus. 13 V-vel sors. 14. Betűpótlással semmi — franciául 16. Román pástordal. 17. Ékszer — jasszosan. 18. Angol erőd a Földközi tengeren. 19. Terv — idegenül. 20. Vissza: a szivárvány egyik színe. 22. Enyém — olaszul. 23. A leghosszabb francia folyó (t=e). 24. Öreg — keverve (ékeztethány). 25. Világhírű magyar származású karmester (a=ó). 28. Anyám — héberül keverve. 29. Középen A-val híres kómiuspár fele. 30. Számait műveletet végez (második kockában duplahangzó). 31. Francia jó — keverve. 33. E-vel szakít. 34. Kárt okoz. 35. Gyapjú ruhaanyag (y=i). 38. A boldog gyermekkor egyik játéka. 39. Ékeztetel: hol tejtermék, hol világhírűesség. 40. Bevetetlen föld. 41. Vizi tündérek a görög mitológiában (első betű duplahangzó). 43. Edény. 45. Héber nép. 47. Kötésző — idegenül. 48. Vissza: a kocsik gyakran teszi, a hideg ritkábban (ékeztetel). 49. Vissza: héber hónap. 50. Izraeli hajóvállalat. 52. Anglia régi neve — elején feles betűvel. 55. Magyar Államvasutak.

56. Marjorie Morningstar szerzője, keresztnévnek kezdőbetűjével. 58. A-val előadóterem (egyetemen). 59. Nagy — franciául. 61. Hol a tárgyalás — hol az intézet ilyen. 62. Héber fiú becenév. 63. K-val az a természetük, hogy kusznak, kapaszkodnak. 64. A magyar főur — ékeztethány. 66. Női becenév. 67. Rómán évkönyv. 68. Madách drámájában a tagadás ősi szelleme. 69. Arab rádióállomás.

Függőleges: 1. A Suez-csatorna építője (ékeztetel). 2. Goethe drámája, amelyhez Beethoven zenét szerzett. 3. Orgánium (u=e). 4. Vissza: Ilyen ige is van. 5. Vissza: személyes névmás. 6. Súlyegység (ékeztetel). 7. Építéshez használt keverék. 8. Így kezdődik a nemzeti himnusz refrénje. 9. Után — Dante nyelvén. 10. A mandátum idején pénzügyesség is volt — ma csak héber szavak. 11. Vissza: népi demokráta ország fővárosa. 12. Sokratesz hírhedt, gonosz felesége (6-ik betű duplázva). 13. Zsidó származású szovjet író („Lasik Rojtschwanz”). 21. Hollywoodi zsidó filmproducer. 23. „A bölcsmosoly” szerzője. 26. Résztvevőtársaság. 27. Héber medve. 30. Kicsapongás, tobzódás. 32. Gerinctelen állat — pesti hóhér. 34. Vissza: héber frakció, első kocka duplahangzó. 35. Hegesztéshez használják. 36. Betűpótlással a ciprusi földalatti mozgalom neve. 37. Ékeztetel héber harmat. 38. Imakönyv. 42. Héber tanuskodó nő. 44. Szombatesti szertartásos ima. 46. Két szó: 1. személyes névmás, 2. német áru. 48. O-val állatkert Berlinben. 49. Átvitt értelemben: romboló, barbár. — 51. Az „Ének a búzamezőkről” szerzője, végén keresztnévnek kezdőbetűje. 53. Francia államférfi, aki az ellenséggel kollaborált. 54. Vissza: valóságos — oroszul. 55. Kilincs — héberül. 57. Tufik... — Kneszet képviselő (keverve). 60. Héber ének — és leánynev. 65. A Cionista Világszervezet végrehajtó bizottságát szokták így nevezni. 67. Vissza: időhatározó.

Szerkesztői üzenet Rámátgáni olvasónak: A „Heródes” definícióval kapcsolatban mi zsidó dinasztiaírtunk, amely a polgári időszámítás kezdetén uralkodott. Ez a helyes meghatározás. Az uszályuszonny meghatározása hiba csúszott be.

Uj állam születik Ázsiában

Alig pár hónapja, hogy a délkelet afrikai Gána állam elnyerte önállóságát és az angol birodalom máris elveszté kezét egy másik gyarmataról, ezúttal Dél-Ázsiában. A kilenc tagállamból álló malayai federáció augusztus hó 31-én éjjelkor, nagyméretű ünnepek keretében, elnyeri függetlenségét.

A Sziámtól az indonéziai szigetekig húzódó malay-i félsziget déli felén elterülő malayai federáció hat millió főnyi lakossága eléggé tarka. A lakosság 54 százaléka malay-i, 30 százaléka kínai és 15 százaléka indiai eredetű. Területe, egyike Ázsia legprimitívebb, ősfilopotban maradt részének. A félsziget négy-ötöde szinte áthatolhatatlan dzsungelkelekkel, érintetlen erdőségekkel van borítva és gazdag természeti kincsekben, amelyek közül csak az ón van valamelyest kiaknázva. Legfeljebb gazdasági ága a gumi- és a rizs-termelés. A gumitültvények közel háromszázezer embert foglalkoztatnak. A rizstermelés megközelíti az évi egymillió tonnát.

Malaya mindenkor történelme akkor kezdődik, amikor a 18-ik század végén, majd a 19-ik század elején fellángoló gyarmatosító harcban a hollandok elvesztik távolkeleti kereskedelmi monopóliumukat és az Angol-Keletindiai Társaság a hosszú, keskeny félszigetet birtokába veszi. Ettől kezdve Malaya csak három évre cserélte gazdát, mikor 1942-ben a japánok elfoglalták a félszigetet, lerohanva az ott állomásozó angol csapatokat és birtokon belül maradtak egészen az 1945-ben bekövetkezett fegyverletételig.

Háromévi viszonylagos csend után, újra véres csatárré vált a malayai félsziget és a belső háború majdnem napjainkig tartott.

A federációban hét évig dúló polgárháború kiterjedt az ázsiai kommunista pártoknak 1948-ban Calcuttában megtartott kongresszusához vezetett vissza. Még abban az évben Malaya kommunista pártja a calcuttai kongresszus egyik titkos határozata értelmében guerilla harcot indított meg az angol felségjel alatt uralkodó kormány ellen. A felkelés célja a malay-i népi köztársaság fegyverrel való kivívása volt.

A dzsungelben még a japán megszállás idején megalakult földalatti mozgalomra támaszkodva folytatott a kommunista párt hét éven keresztül a guerilla harcot; ennek a felkelésnek a letörése volt 1945-ig a malayai kormány, valamint az angol hatóságok központi problémája. A harc a felkelők vereségével zárult és közel 15.000 ember életébe került. A háború finanszírozására a helyi, valamint az angol kormány 135 millió font sterlinget költött.

Az indiai, különösen pedig a kínai határokhöz való közelsége valamint az Ausztráliához vezető tengeri főút mentén elfoglalt pozíciója a félszigetnek elsőrendű stratégiai fontosságot kölcsönöz. Ezért az angol birodalom az új miniszterelnökre, Abdul Rahman Tonko-ra bízva az ország politikai, társadalmi és gazdasági vezetését, nem mond le Malayról, mint katonai bázisról és megfelelő

számu katonaságot hagy országban.

Malaynak különleges „rossz szomszédság örök átok” jellegű problémája a singaporei kérdés. Singapore a félsziget déli csücskében van és határos a függetlenségét elnyerő malay-i federációval. Ennek az alig másfél millió tartományának legfőbb törekvése elnyerni a függetlenséget és ezen felül... egyesülni Malayai. De sem az angolok, sem pedig az új malay-i kormány nem nézik jó szemmel Singapore ezen törekvéseit. Ellenkezőleg oká állítólag az, hogy Singapore lakosságának többsége — 75 százaléka — kínai és ha a két ország egyesülne az egyesült kínai blokk túlságosan megerősödne.

Izraelre nézve a Dél-Ázsiában függetlenségét elnyerő állam korántsem bír olyan jelentőséggel, mint Gána megalakulása. Nem várható legalábbis a közeljövőben, hasonló baráti létkör kialakulása a két ország között.

Izrael nem is lesz képviselve a függetlenségi nap ünnepélyén. Nincs a meghívottak között. Csak a szomszédos országok és a mohamedán államok képviselői lesznek jelen az UNO főtitkára, Dag Hammarskjöld társaságában.

Az angol gyarmatügyi minisztérium hatásköre újra megszűnik. Az UNO egy taggal gyarapodik; új állam kezd meg létét, hogy megtalálja helyét az ázsiai politikai rengetegben.

László

Képeslap

Mindenféle: Aki parányának érzi magát, foglalkozzék atomfizikával; nagyszási hőbort ellen viszont a leghatásosabb a csillagászat.

Vannak akik optimisták, a maguk pessimista módján.

A megfogalmazott gondolat már vesztit eredeti bájából.

Tudni szeretnénk, mit hoz a jövő, pedig sokszor azt se tudjuk, hogy mi van ma.

Az élet olyan, mint a... ké... hm... milyen is az élet?

(Ludas Maty)

Az egyik osztrák professzor észrevette, hogy feleséges virágcsokrot helyez az íróasztalára.

— Mit jelentsen ez? — kérdezte csodálkozva.

— Házassági elforduló... — választotta a felesége elnézően.

Hát ez igazán nagyon kedves tőled — választotta a professzor — ha majd a tiéd kerül sorra, akkor én sem felejttem el viszonzni kedvességedet.

(Österreichische Volkstimme, Bécs)

„Negyven acre földdel rendelkező fiatal farmer keresi traktorral rendelkező fiatal, csinos leány ismeretséget házasság céljából. Kérjük a traktor képének a beküldését.”

(Hirdetés a „Castle Star”-ban)

De nagy bürokrata maga! Itt ülök a szomszéd asztalnál és maga postán küldi nekem ezt az átiratot. Holott egyszerűen megtelefonálhatta volna...

(Ludas Maty)

Bútorasztalost
ONÁLLÓ SZAKEMBER
KERES
ESHÉL asztalosüzem,
KIRJÁT-ONO,
a jéggyár mellett.

Greguss Zoltán előadóstje
GYONI, VILLON, HAMLET, stb.
Közreműködnek: RÓNAI ANDRÁS, SUGAR ISTVÁN

Augusztus 26. hétfő	TEL-AVIV, MA, második előadás este 8.30-kor, ZOA-ház légkondícionálás, részben új műsorral. Jegyek: Roccoco, Dizengoff 98. és Kanaf, Allenby 83. és este a pénztárnál. 1.500, 2.600, 3.— IL árban.
Augusztus 27. kedd	JERUZSALEM, HOLNAP, YMCA, este 8.30 órakor. Jegyek Kahanenál 1.500, 2.— és 2.500 IL árban.
Augusztus 29. csütörtök	NATANJA, JAGIL mozi, este 8.45 órakor. Jegyek: Signal-Ruzsánszkinál, 1.400, 2.100, 2.500.
Augusztus 30. péntek	NAHARIA, GALLI mozi, Sikun Ámidár, este 8.30 órakor. Jegyek: Dr. Sommer, Sikun Ámidár, Steinberg, Mosává, Ziegler, Máabár. Lévai újságkioszk, Akkó (külön autóbussz), 1.500, 2.—, 2.500 árban.

Mindenütt csak egy előadás. Autóbussz az előadás után biztosítva.

Magyar 78
házikonyha
B. FISCH
Tel-Aviv, Allenby 78.
I. EMELET

Ami az ASSZONYOKAT érdekli

Közlő: Guttman Kató

Olégyerek nyaraltatási akciója

Az új alijja befogadására frányuló erőfeszítések közül kevés járt olyan sikerrel, mint az olégyereknek vatik házakban való nyaraltatása. Az akció nemcsak a gyerekek számára volt előnyös, akik pár napra vagy hétre olyan életkörülmények közé jutottak, amelyeken még nem futja új olégyerekek lehetőségéből: elsőrendű kósz, kényelmes, hűvös otthon, mindennapos strandolás és mozi stb. stb. Az

kis vadóc a házból, a maga európai szokásaival, történetesen, de kedves héberségével a szülői, testvéri, cionista — egyszóval a behovet zsidó érzések egész skáláját öbresztette fel a vátik családban, kezdve a nagymamától, aki a legjobb főztjét tette a gyerekek elé és végezve a gyerekekkel, akik úgy örültek az új pajtásnak, mintha valami csodás ajándékot vásároltak volna nekik szülei.

En egy nagyon intelligens házból vagyok. A néni jid-disül beszél hozzám és én németül válaszolok neki és egy kicsit héberül. Nagyon szépen fogadtak engem és különösen a kislány Judit, aki annyi éves, mint én és szép babái vannak. Megfürdtem a fürdőkádban, kaptam finom vacsorát és lefeküdtem aludni és imádkoztam mellettem elaludtam. Judit kérdezte, hogy miért nem imádkozom héberül, amikor

akció — erről tanuskodik mindenki — a vendéglátók számára legalább olyan élményt jelentett. Az idegen

Nagy emberek mondták:

Bertrand Russel, az angol filozófus: „Senki se tudja pontosan, milyen idős az emberiség, de az kétségtelen, elég lős ahhoz, hogy megfőjön az esze.”

Allen: „Minden új generáció a vadak újból való betérését jelenti.”

Francois Sagan: „Nem írok fiatal lányok számára, hanem olyan emberek számára, akik fiatal leányok iránt érdeklődnek.”

Jean Cocteau: „En olyan lusta vagyok, hogy az attól való félelemben, hogy másnap sokat kell majd dolgoznom, inkább mindent ma intézek el.”

Peter Ustinov angol író és színész: „Az angolok semmi pénzért nem néznének meg szombaton egy vígjátékot, mert attól félnek, hogy esetleg még vasárnap is nevetnének rajta.”

szony „a tel-avivi női munkások klastosztályának vezetője kezdeményezte és a Dolgozó Asszonyok Szövetsége, valamint a Wizo hajtotta végre. Az előbbi 600, az utóbbi 100 mábárakból és olételepülésekről való 8-13 éves gyereket helyezett el vátik családoknál.

A nyaraltatási akció gondolatát az illetékesek először bizonyos fenntartással fogadták. Tartottak ugyanis attól, hogy a gyerek lelkiületére rossz hatással lesz a saját szülei és a vendéglátók életmódja között látott különbség. Ez az aggodalom azonban alaptalannak bizonyult. Kiderült, hogy a gyerekek, akik kevesebb szociális igazságérzettel de több egészséges logikával rendelkeznek, mint szülei, természetesen tartja azt is, hogy a vátik jól él.

Csak egyet idézünk a gyerekek által szüleihez írt sokszáz levélből:

„Drága Anyukám,

FELHÍVÁS A HOLGYEKHEZ!

A régiók már tudják, — mondják el az újonnan jöttnek is: Nívós fodrászat. — Hajfestés. — Manikűr. — Pedikűr. — Kozmetika. — Elsőrangú munka. — Szolid árak.

SZALON STEINER JERUZSALEM, Cion mozi felett

Tel.: 4705

DIVAT

Haifán a TBC-elleni liga rendezvénye keretében, az Elanit gyár megrendezte a kötött holmik első őszi divatbemutatóját. Erre a sietősre az adott okot, hogy a nők nagy számban utaznak külföldre, ahol már szükség

előli gombolt, japán háromnegyedes ujjakkal. A férfifazon, a manzsettákat és a zsebek szélét keskeny pánt díszítette.

Második számú rajzunkon látható elől végiggombolt kabátbőr, teljesen szűk, de-

van ezekre a trikóruhákra és kosztümökre. Sőt, — aki a Hár Kanaánra megy nyaralni, annak ott is igen jól fognak jönni esténként a kötött holmik.

Egész Dél-Afrikában, ahol közel 40 divatbemutatót szerveztek, — azok kivül Londonban, Svájcban, Hollandiában és Skandináviában is. — nagy sikerük volt a Haifán bemutatott modelleknek.

Igen tetszett a mellékelt rajzon látható sötét kosztüm. A szoknya szűk, eléggé rövid, — a kabát pedig csipőig érő egyenestabású.

rőkban keskeny övvel. Cserélhető színes, magasnyakú betéttel a hosszú, hegyes kivágásban, — igen elegáns viselet.

Nagy sikere volt egy „taylor made” kosztümnek, a jövő szezon legkedveltebb színösszeállításában, — szilvakék, fekete mintával.

A klúja a bemutatónak, egy fehér Orlon komplé volt, egy plissirozott örökké tartó szoknya, a hozzávaló felsőrészel, — amely fiatal lányok számára lesz igen alkalmas nesefruha öszre.

A sokoldalú citrom

A citrom nemcsak vitamin tartalmánál fogva bir elsőrendű fontossággal a szervezetre, — hanem kitűnő szépségápoló szer is.

Ha a jól beszirozott acra és nyakra tíz percig vékony citromszeleteket helyezünk, — ez felirítja a bőrt. Utána jól leöblítjük és újra bekenjük krémmel.

A citrom leve fehéríti is a bőrt, ezért szepítők és máj-foltok halványítására is alkalmas.

Érdes, vörös bőrfelületeket a kezekben, karon és lábon is megpuhítja a citromlé.

A szőke haj mosásánál ajánlatos az öblítő vízbe citromlevet önteni, világosítja és ragyogóvá teszi a haját.

Kinyomott citrom héját felhasználhatjuk kéz és körömápolásra. A konyhai munkán keletkezett foltokat kitűnően eltünteti, ha mosás után jól bedörzsöljük vele a kezünket. Különösen a zöltség, krumpli és gyümölcsfahamozás után fontos a citromhéjjal való kezelés. Ezért soha se dobjuk ki a citromhéját, hanem tegyük készenlétben a mosóóra.

Ha a körmökön apró hárttyácskák jelentkeznek manikűrözés előtt, citromlével kenjük be a körmöt, amittől az ismét sima lesz.

Foghús-sorvadásnál és foghús vérezéseknél a citromszelével naponta való ledörzsöléssel igen jó eredményeket érhetünk el.

Ideges fejtájásnak néha nagyon jó ellenszere egy fél citromból készült limonádé, vagy ha egy citrom levét be-

leöntjük egy csésze forró, erős feketekávéba és ezt lehetleg cukor nélkül hirtelen kiisszuk.

Citromléből és cukorból főtt szirup pompásan használható köhögés és rekedtség esetében.

Gyulladt vagy gyűlni készülő daganatra tegyünk éjszakára meghámozott és magtalanított citromszeleteket.

Ha el akarjuk tenni a már felvágott citromot, cukrozuk be erősen a felületét és lefelé fordítva tegyük el, — különben kiszárad, megráncosodik és megpenészedik.

Forgácsok

A szerelem vak és mégis csak szép asszonyokba szeretnek a férfiak.

Egy férfi, aki bátran szembenéz a felesége rokonságával, — a harctéren is megállja majd a helyét.

Az asszony az oka, hogy kiűzték a férfit a paradicsomból. És csak az asszony tudja oda a férfit visszavinni.

ASSZONYOM!

Nélkülözhetetlen időszaki szükséglete Önnek

DIANA

tampon

Kapható minden gyógyszerárban

Kávészárlásnál ügyeljen a védjegyre, CSAK SHAVIT -ot fogadjon el.

Házvezetőnői

keresünk azonnalra, Tel-Aviv mellé, 2 személyes kóser háztartásba. „Kellems környeztet” jelígre a kiadóba.

It's better when it's BLUE BAND.

Helyre van szükségünk új pullover- és kosztüm-kollekcióink számára. — ezért kiárúsítjuk az össze-

női ruhákat kiárúsítási áron!! Elragadó modellek 9.950-tól CSAK RÖVID IDEIG!

Asco

TEL-AVIV, ALLENBY 94.

Nagy emberek mosolya

Sebastian Kneippot a természetes gyógy mód híres apostolatát egyszer egy gyároshoz hívták, aki nem akarta betartani utasításait.

— A víz nekem túl nedves — mondta a gyáros gúnyolódva.

— Akkor hát nincs más hátra — válaszolta Kneipp, — mint hogy a száraz fűbe harapjon.

Mark Twain, mikor egy kisvárosi újság „szerkesztői üzenetek” rovatának volt a vezetője, az egyik farmer ezzel a kérdéssel fordult hozzá:

„Tisztelt Szerkesztő úr! Van egy lovam. Szép ló, jó ló. Időnként egészen normális, de sokszor nagyon gyenge, tunya és lusta, úgyhogy semmire se lehet használni. Mit tegyek?”

Mark Twain ezt a tanácsot adta: „Mikor a lóva legközelebb újra normális lesz, adja el, de gyorsan!”

Theodor Fontane nem sokat adott a külsejére. Mikor egyszer egy előkelő fürdőhelyen volt és borotválkoznia kellett, figyelmen kívül hagyta a borotválás előtti szőrtelenítést, fejfedelmét borotválás előtt — a borotválás legnagyobb ocsódlkozására.

Másnapra újra megjelent a borotválásnál, ahol most már nagy reverenciával fogadták. Távozás előtt Theodor Fontane csak igen szegényes borotválót adott és ezt mondta:

— Ez a borotváló a tegnapi kiszolgálásért van a tegnapi borotváló pedig a maiért...

Charles Lindbergh, az óceán első átrepülője mesélte, hogy kezdő pilóta korában, amikor vasárnaponként sétarepüléseket végzett a város fölött mejelent nála egy néger öreg asszony és bájos primitívességgel ezt mondta:

— Mester menyibe kerülne egy utazás az égben. Csak oda, ugyanis ott szeretnék maradni...